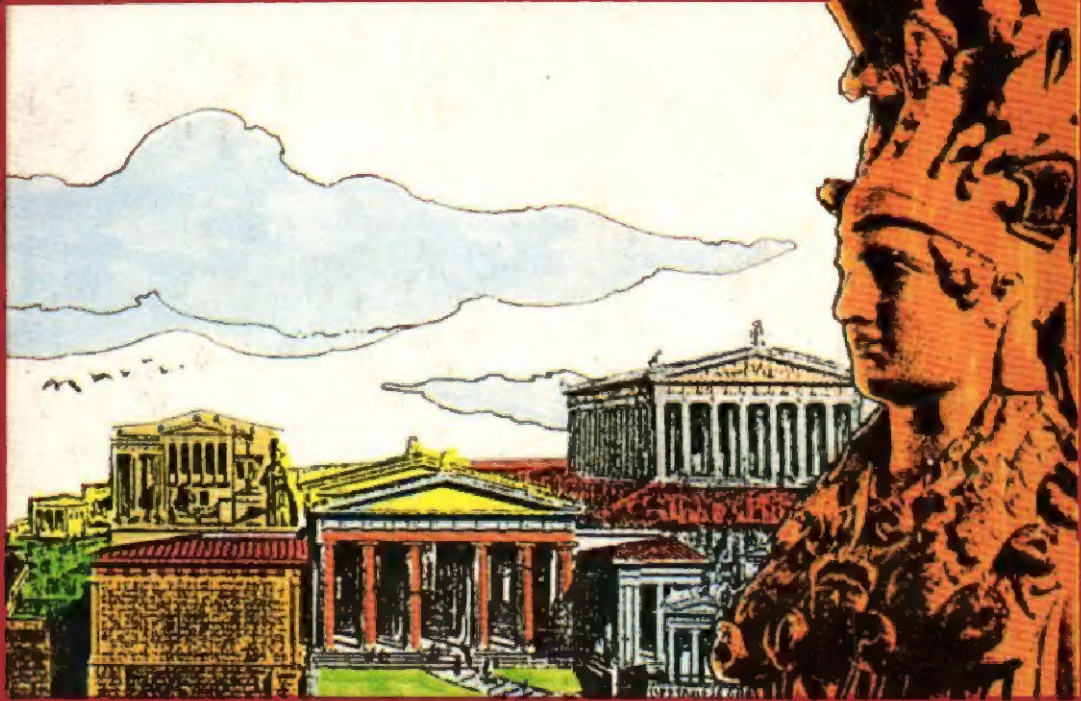

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

ESKİ YUNAN II
Perikles dönemi

KARACAN

KARACAN RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

Copyright: Daniel Mallo-Editorial Palsa S.A., Mexico
Türkiye'de Yayın Hakkı: KARACAN YAYINLARI/ONK

Karacan Yayınları A.Ş. adına sahibi: **ALİ KARACAN**
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: **ALİ SAYDAM**
Mali Koordinatör: **ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU**
Teknik Koordinatör: **OĞUZ DEMİRCİOĞLU**

Yazı İşleri Müdürü: **ERCAN ALTAZLI**
Yazı İşleri Yardımcısı: **DENİZ DAĞDELEN**
Danışma Kurulu: **Prof. Dr. TAHSİN YAZICI, Doç. Dr. Ali İHSAN GENCER, Doç. Dr. MEHMET ÖZSAİT, Doç. Dr. İSMET MİROĞLU, PAUL MANDRİNİ, ALBERTO CABADO, EUGENIO ZOPPI**

Teknik Yönetmen: **ERTAN GÖKEMRE**
Teknik Müdür: **NURETTİN ÖZAKSEL**
Teknik Müdür Yardımcısı: **M. SABİT UÇUK**
İlan ve Halkla İlişkiler Müdürü: **ESER NOYAN**
Satış Müdürü: **ALİ ALPASLAN**

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 20.2.1984 ve 01771 sayılı kararı ve ek 3.4.1984 tarih ve 2152 sayılı kararı ile ilk 5 sayısı özellikle ilkökul 4. ve 5. sınıf öğrencileri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiş olup, bu sayısı da onaya sunulmuştur.

Okurlarımızın dikkatine

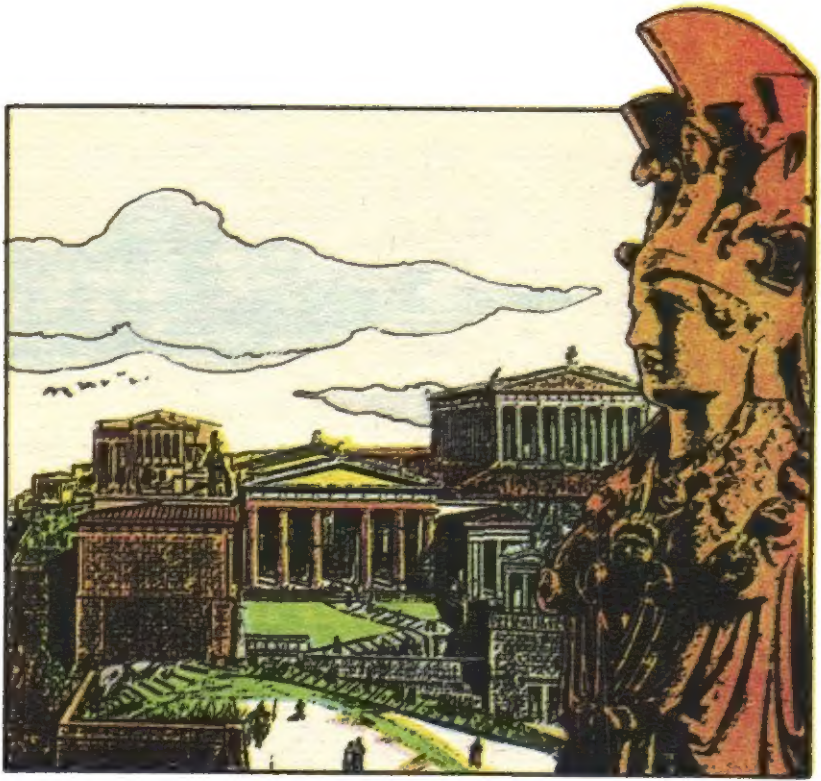
Piyasaya çıktığımız günlerin hemen ertesinde, bildiğiniz gibi kâğıda % 35 oranında zam geldi. Ancak bu zam, maliyetimizi oluşturan diğer öğeleri de etkiledi ve hemen her kitabı satış fiyatının üstünde bir maliyetle sizlere ulaştırabildik. Artan tüm maliyeti satış fiyatımıza ekleyecek olsaydık % 50 oranında bir zam yapmamız gerekirdi. Biz bunun yarısını satış fiyatımıza aktardık. Bu sayımızdan itibaren Resimlerle İnsanlık Tarihi Ansiklopedisi'ni 250 liraya alacaksınız. Bizleri anlayışla karşılayacağınıza inanıyoruz.

Saygılarımızla.

Renk Ayrımı: **ÇALI GRAFİK**
Baskı: **HÜRRİYET OFSET A.Ş. HALKALI/İSTANBUL**
Kapak Baskısı: **NADİR BASİMEVİ**

Adres: **KARACAN YAYINLARI**, Basın Sarayı, Cağaloğlu/İstanbul
Tel: 527 00 34 - 526 69 00

Fiyatı: 250 TL/Kıbrıs'ta: 330 TL

PERİKLES DÖNEMİ

PERİKLES DÖNEMİ

M.O. 480 YILINDA MEYDANA GELEN
"SALAMİS SAVAŞI" NIN YUNANLILARIN ZA-
FERİYLE SONUÇLANMASI PERS DONANMA-
SINI KÜÇÜK ASYA'DAKİ ÜSLERİNE DÖNMEK
ZORLUNDA BIRAKMIŞ, ATINAYI İŞGAL ALTIN-
DA TUTMAKTA OLAN ORDUSUNU DA KUZİ-
YE DOĞRU GERİ ÇEKİLMEMEYE ZORLAMISTI...

AMA ORDU BİRLİKLERİN GERİ
KALAN BÖLÜMÜ **TESALYA**'DA
BULUNDUĞU İÇİN YUNANİSTAN'-
DAN AYRILMADI. UĞRADIĞI
BOZĞUNA RAĞMEN PERS
KRALI **KSERKSES**
YENİLGİYİ KABUL
ETMİYORUL...

BİRLİKLERİN KOMUTANI,
YUNAN KONFEDERASYONLU'
NU DIPLOMATİK MANEVRA-
LARLA ZAYIFLATMAYA ÇALI-
ŞAN GENERAL **MARDO-
NOS**'LU...

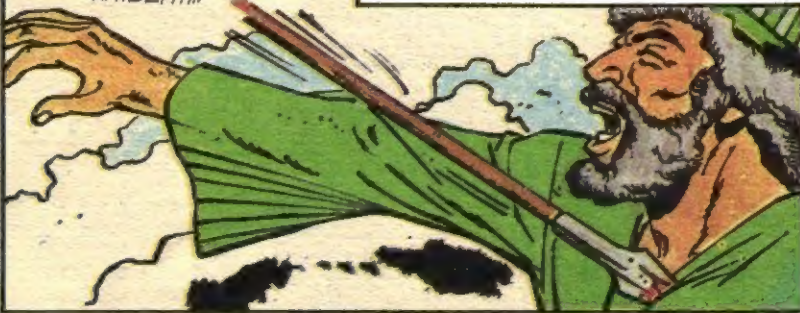

ANCAK ATİNA, İSPARTA VE MÜTTEFİK ŞEHİR-DEVLETLERİNİN
ÇOĞU, TERMOPHYLAİ (TERMOFİLAI) KAHRAMANI LEONİDAS'IN YEĞENİ,
İSPARTALI PALISANİAS'IN İDARESİNDE KONFEDERASYONA
BAĞLILIKLARINI SÜRDÜRMEYE DEVAM
EDİYORLARDI...

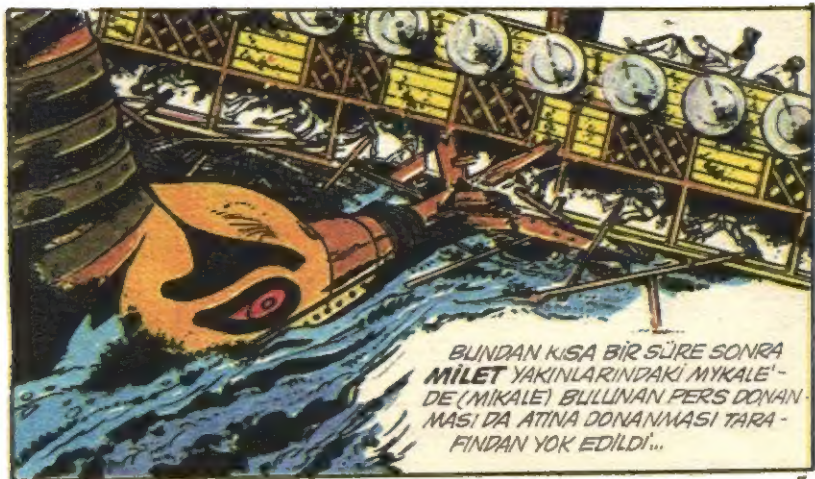
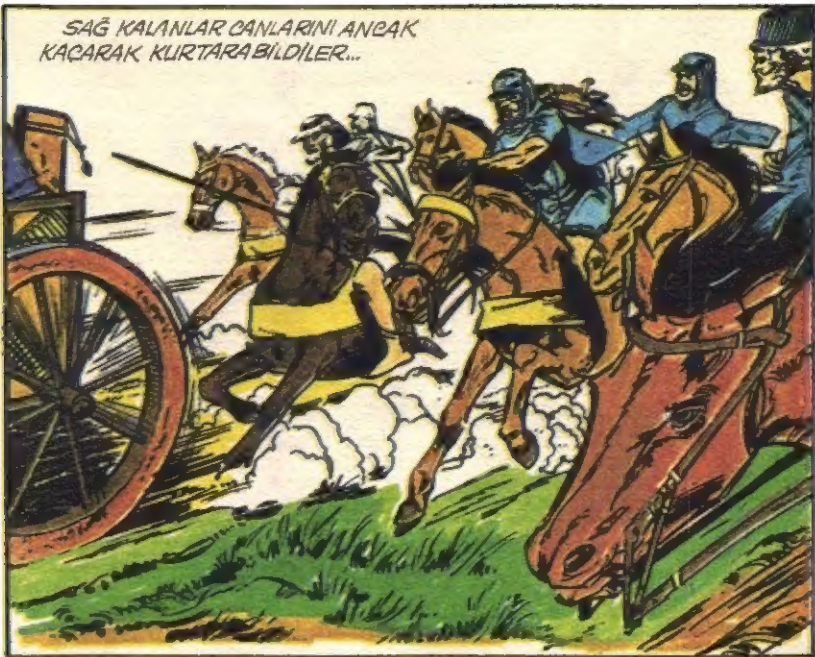
M.Ö. 479 YILINDA PLATAIA'DA MEYDANA
GELEN SAVAŞA 50.000'İ PERS SAFLARINDA
OLMAK ÜZERE 80.000 KİŞİ KATILDI... NE
SAYICA ÜSTLİN DURLUMDA OLMALARI
NE DE MARDONİOS'UN ASKERİ DEHA-
Sİ PERSLERİN SAVAŞI KAZANMA-
LARINA YETMEMİŞTİ...

PLATAIA SAVAŞI PERSLERİN
KESİN OLARAK YENİLGİYE UĞ-
RAMALARIYLA SONUÇLANDI...
MARDONİOS VE BİNLERCE
PERS ASKERİ HAYATINI
KAYBETTİ...

SAG KALANLAR CANLARINI ANDAK
KAÇARAK KURTARABİLDİLER...

BUNDAN KISA BİR SÜRE SONRA
MİLET YAKINLARINDAKİ MYKALE'-
DE (MİKALE) BULLUNAN PERS DONAN-
MASI DA ATINA DONANMASI TARA-
FINDAN YOK EDİLDİ...

DENİZ SAVAŞINDA BÜYÜK BİR BAŞARI KAZAN-
MASINA RAĞMEN İSPARTA, YUNAN KONFEDE-
RASYONUNDAN AYRILMAYI TERCİH ETTİ...

ZİRA DENİZASIRI BAZI KOLONİLE-
RE SAHİP OLMAK YERINE PELOPON-
NES BÖLGESİNİN HAKİMİ DÜRLÜ-
MUNDA OLMAK DAHA CAZİPTİ...

OYSA EKONOMİSİ TİCARETE DAYANAN
ATİNA İÇİN DURUM FARKLIYDI. O HER Z
MAN İÇİN EGE'DE BİR HAKİMİYET KUR
MAK ZORUNDAYDI...

MÖ. 477 YILINDA ATİNA VE ÖTEKİ
ŞEHİR-DEVLETLERİ ARASINDA PERG
LERE KARŞI BİR ASKERİ İTTİFAK OLUS
TURMAK AMACIYLA ATİKA-DELOS
DENİZ BİRLİĞİ OLUŞTURULDU...

BİRLİĞİN İDARESİNİ ARİS
TOKRATİK PARTİ'DEN, PARLAK
BİR SİYASET ADAMI VE BASA
RILI BİR KOMUTAN OLAN ATİ
NALI ARİSTİDES ÜSTLENDİ...

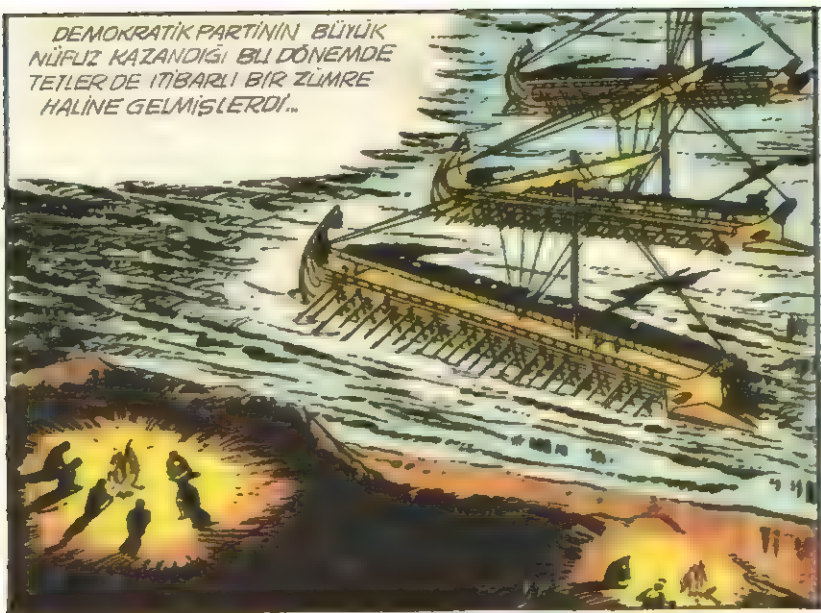
İLK İŞ OLARAK DEMOKRATİK (HALK) PARTİ'DEN
SİYASİ RAKİBİ THEMİSTOKLES (TEMİSTOKLES)'İN
TEMELLERİNİ ATMIŞ OLDUĞU ATİNA DONANMASINI
GÜÇLENDİRDİ...

ATİNALI DENİZCİLERİN BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU
YOKSUL VATANDAŞLARDI (TETLER) VE KA-
RA ORDUSU İÇİN ÖDENEN TEÇHİZAT BEDE-
LİNİ KARŞILAYAMADIKLARI İÇİN KARA
KUVVETLERİ TARAFINDAN KÜREĞE
YAZILIRLARDI

DEMOKRATİK PARTİNİN BÜYÜK
NÜFUZ KAZANDIĞI BU DÖNEMDE
TETLER DE İMBARLI BİR ZÜMRE
HALİNE GELMİŞLERDİ...

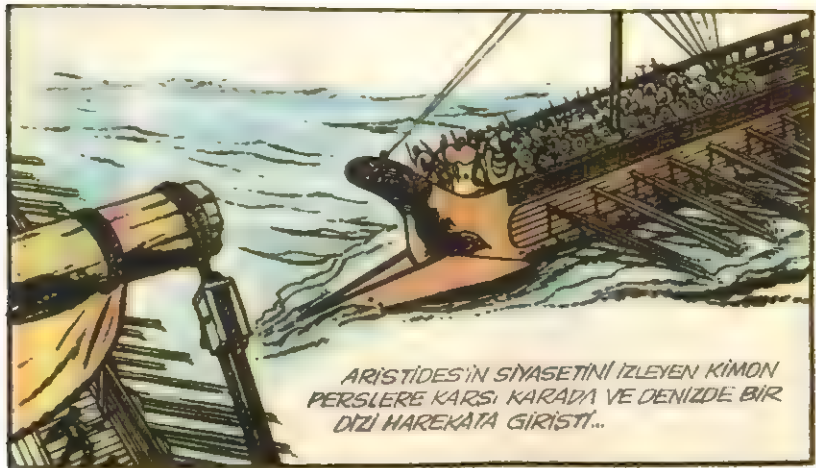
BUNA RAĞMEN ARİSTOKRATİK PARTİNİN
M.Ö. 471'DE SALAMİS SAVAŞI'NIN
KAZANILMASINDA BÜYÜK PAYI OLAN....

...THEMİSTOKLESİ 10 YIL SÜRE İLE
SÜRGÜNE GÖNDERMEY BAŞARDI..

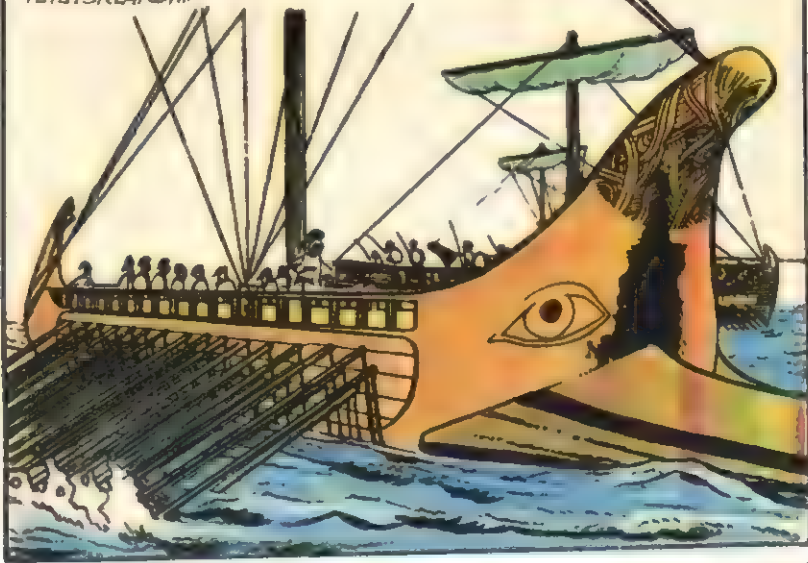

ARİSTİDES'İN İKİ YIL SONRA ÖLÜMÜ ÜZERİNE
DELOS BİRLİĞİ'Nİ YÖNETME GÖREVİ **MİLTİA-**
DES'İN OĞLU **KİMON'A** VERİLDİ...

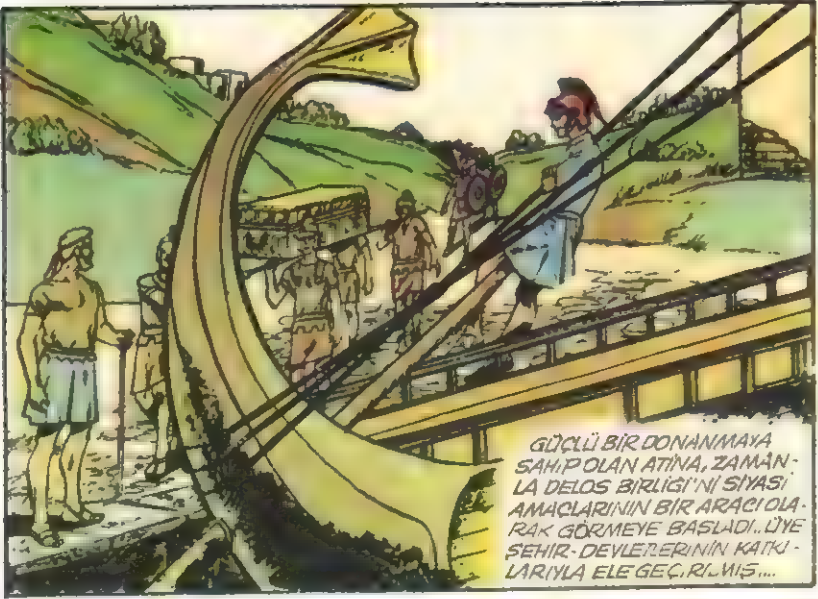
ARİSTİDES'İN SİYASETİNİ İZLEYEN KİMON
PERSLERE KARŞI KARADA VE DENİZDE BİR
DİZİ HAREKATA GİRİŞTİ...

PERSLER O DÖNEMDE **TRAKYA** KIYI-
RINI, HALKIDIKYA YARIMADASINI VE EGE DENİ-
ZİNDEKİ BİRÇOK ADAYI EGEMENLİKLERİ ALTINDA
TUTUYORLARDI...

YUNAN ASKERLER EJKYAN'IN ORMEKİ
-ANCA, KORMEZİNİZ KIZI İÇİN, SİZİ İÇİN
-KİNA VARDUKLARDA BUTAN, SİZİN
-VE KIZIĞI ASYA'NIN KONTROLÜ SİZ BİRLİK
-NİN Lİ VE GEÇMİŞ BİLİNİ...

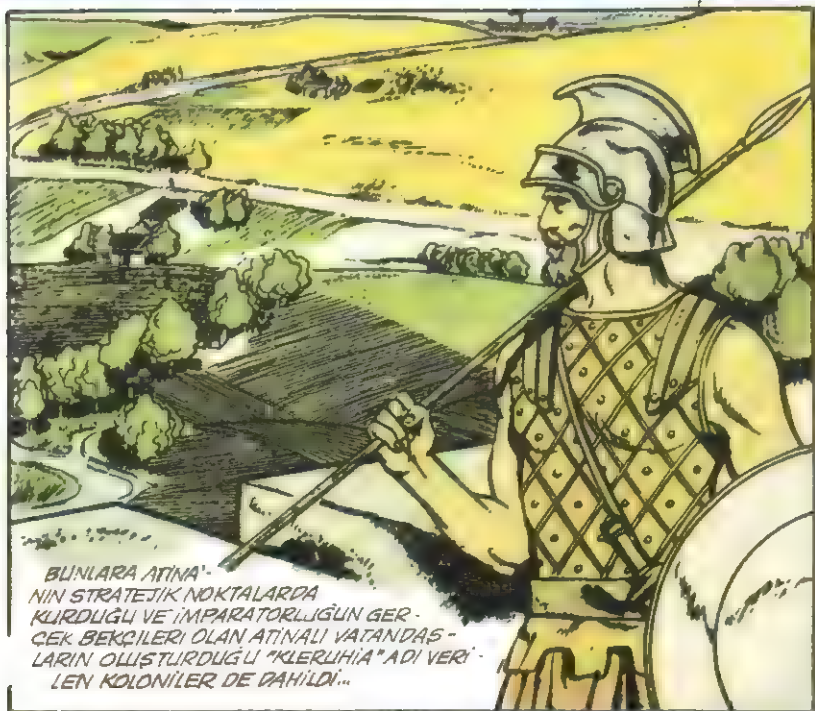
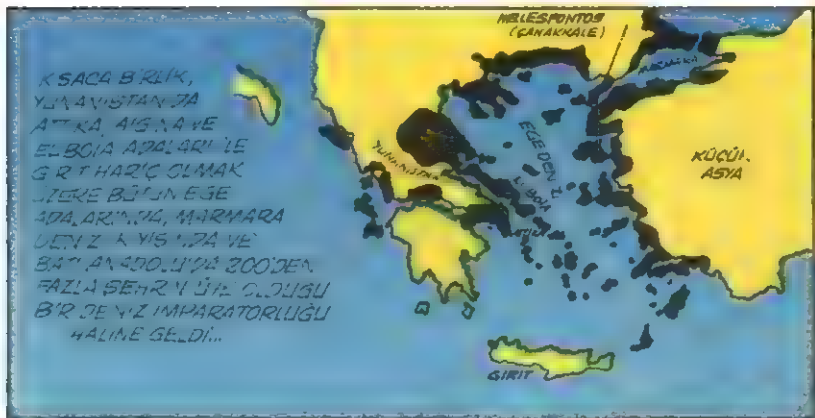

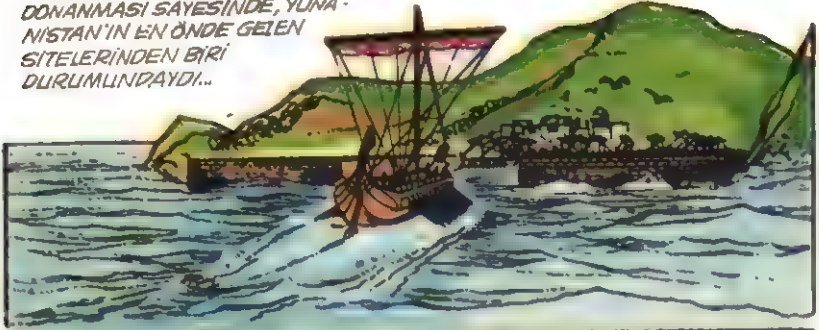
GÜÇLÜ BİR DONANMAYA
SAHİP OLAN ATİNA, ZAMAN-
LA DELOS BİRLİĞİ'Nİ SİYASİ
AMAÇLARININ BİR ARACI OLA-
RAK GÖRMeye BAŞLADI. ÜYE
ŞEHİR-DEVLETERİNİN KATKI-
LARIYLA ELE GEÇİRİLMİŞ...

... OLAN HAZİNE, DELOS ADASINDAKİ APOLO N TA-
PINAGI'NDAN ATİNA'YA NAKLEDİLDİ. BİRLİĞİN
İDARESİ DE DAHA ÖNCE ÜYELERDEN OLUŞAN BİR
KONSEY TARAFINDAN YÜRÜTÜLÜRKEN, ATİNA
HALK MECLİSİNE (EKKLESİA) GEÇTİ...

BİR BASKA DEYİŞLE, ATİNA, M.Ö. V. YÜZYILDA
DONANMASI SAYESİNDE, YUNA-
NİSTAN'IN EN ÖNDE GEİEN
SİTELERİNDEN BİRİ
DURUMUNDAYDI...

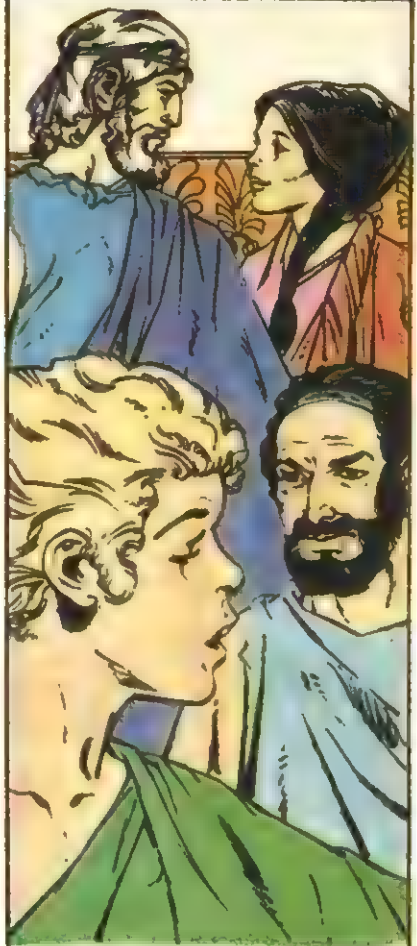
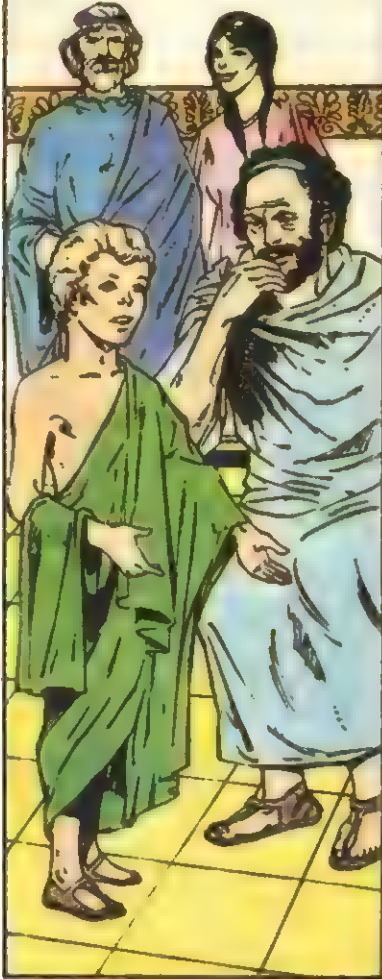

ONLU 'ZİLEYEN BİR BASKA SEHİR-DEVLETİ' İSE, GÜÇLÜ KARA ORDUSUYLA,
PELOPONNES BİRLİĞİNİN BAŞINDA BULUNAN İSPARTA'YDI. HER İKİ SEHİR-
DEVLETİ DE AYNI DİL, KONUŞMALARINA, AYNI DİN VE KÜLTÜR BİRLİĞİNE
SAHİP OLMALARINA RAGMEN SİYASİ AÇIDAN FARKLI ÇIKARLARI GÖZETMEK
TE FARKLI BİÇİMLERDE YÖNETİLMEKTEDİLER...

TAM BU SIRADA TARİH
SAHNESİNE PARLAK BİR
SİYASET ADAMI, İLAN PERIK-
LES ÇIKTI VE BİR DÖNEME
ADINI VERDİ...

M.Ö. 495 YILINDA DOĞAN
PERIKLES, BÜTÜN DİĞER
ATINALLAR GİBİ İYİ BİR EĞİ-
TİM GÖRMÜŞTÜ...

TANINMIŞ BİR AİLEDEN GELİ-
YORDU. BABASI MIKALE SAVAŞI
GALİBİ KSANTİPPOS, ANNESİ ATİ-
NA'DA DEMOKRASİNİN KURULMA
SINDA ETKİN BİR ROLÜ OLAN
KLİSTHENES'İN YEĞENİ AGARİS-
TE İDİ...

BÜTÜN ATINALI YURTTASLAR GİBİ
PERİKLES DE GENÇ YAŞTA SİYASETE ATILDI
VE DEMOKRATİK PARTİ SAFLARINDA
YER ALDI...

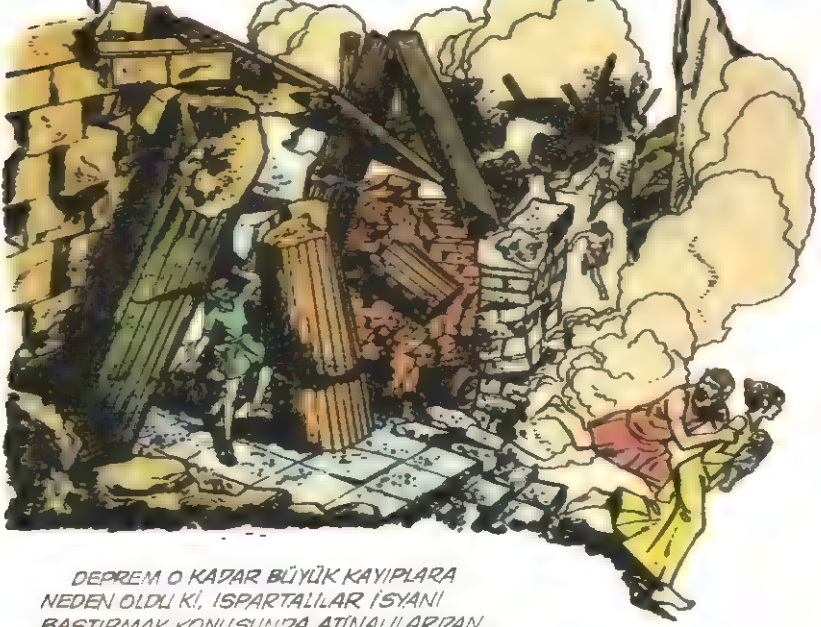

İKİ PARTİ ARASINDA İSPARTA'YA
KARŞI TAKIN LACHAK TAVİR KONUSUN-
DA BİR GÖRÜŞ BİRLİĞİ BULUNMAKTA-
YDI. DEMOKRATLAR PELOPONNES
BİRLİĞİ'NİN TOPRAKLARINI GENİŞLET-
MESİNİ KUŞKUYLA İZLEMekte...

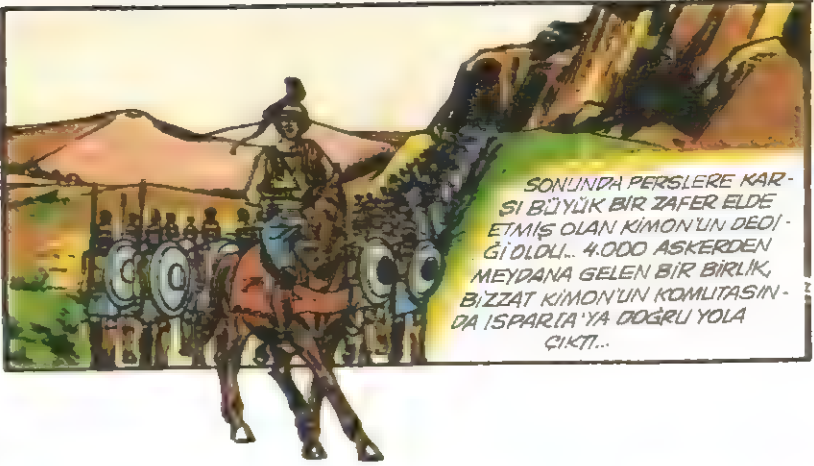
...ARİSTOKRATLAR İSE KİTANIN
HAKİMİYE TİNİ İSPARTALILARA
BIRAKMAYI VE ATİNA'NIN DENİZ-
AŞIRI KOLONİLERDEKİ EGEMEN-
LİĞİNİ SÜRDÜRMEİNİ ÖNER-
MEKTEYDİLER...

MÖ. 464 YILINDA İSPARTA İKİ BÜYÜK FELAKETLE SARSILDI..
BUNLARDAN BİRİ MEYDANA GELEN SİDDETLİ BİR DEPREM,
DİĞERİ MESSENYA BÖLGESİNDE YAŞAYAN HELOTLARIN
(İoprağa bağlı eski Aka köylüler) İSYANIDIR...

DEPREM O KADAR BÜYÜK KAYIPLARA
NEDEN OLDU Kİ, İSPARTALILAR İSYANI
BASTIRMAK KONUSUNDA ATINALILARDAN
YARDIM İSTEMEK ZORUNDA KALDILAR. YARDIM
TEKLİFİ ATINA...LARIN İKİYE BÖLÜNMESİNE YOL AÇTI.

SONUNDA PERSLERE KAR-
SI BÜYÜK BİR ZAFER ELDE
ETMİŞ OLAN KIMON'UN DEĞİ-
Ğİ OLDU... 4.000 ASKERDEN
MEYDANA GELEN BİR BİRLİK,
BİZZAT KIMON'UN KOMUTASIN-
DA İSPARTA'YA DOĞRU YOLA
ÇIKTI...

KIMON'UN YÖKLÜĞÜ SIRASINDA
EPHIALTES VE TARAFKARLARI SE-
NAİD'YA BAZI ÖNEMLİ ANAYASAL
DEĞİŞİKLİKLERİ KABUL ETTİRMİYİ
BAŞARDILAR...

BUNLUN SONUÇUNDA, ÇOĞUNLUĞU
ARİSTOKRATLARDAN OLUŞAN KON-
SEYİN YETKİLERİ EKKLESİA İEHİNE
AZALTILMIŞ OLDU...

BU ARADA KİMON'UN SEFERİ BASARISIZ -
LIKLA SONUÇLANMAKTAYDI.. ZİRA
ATİNA'DA DEMOKRATLARIN İK-
TİDARI ELE GECİRMELERİN-
DEN KAYGILANAN İSPARTALI-
LAR KENDİSİNDEN GERİ
DÖNMESİNİ İSTEMİŞLERDİ..
HABER ATİNA'YA ULAŞTI -
ĞINDA İSPARTALILARIN
BU TUTUMU SALDIRI
OLARAK NİTELENDİ...

... KİMON ON YIL SÜRE İLE SÜRGÜNE
YOLLANDI.. EPİALTES'İN GETİRDİĞİ
ANAYASA REFORMU İŞE DEMOKRASİNİN
GÜÇLENMESİNE YOL AÇTI.. MÖ 460 YILINA
DOĞRU EPİALTES KARANLIK BİR
SUKASTE KURBAN GİTTİ...

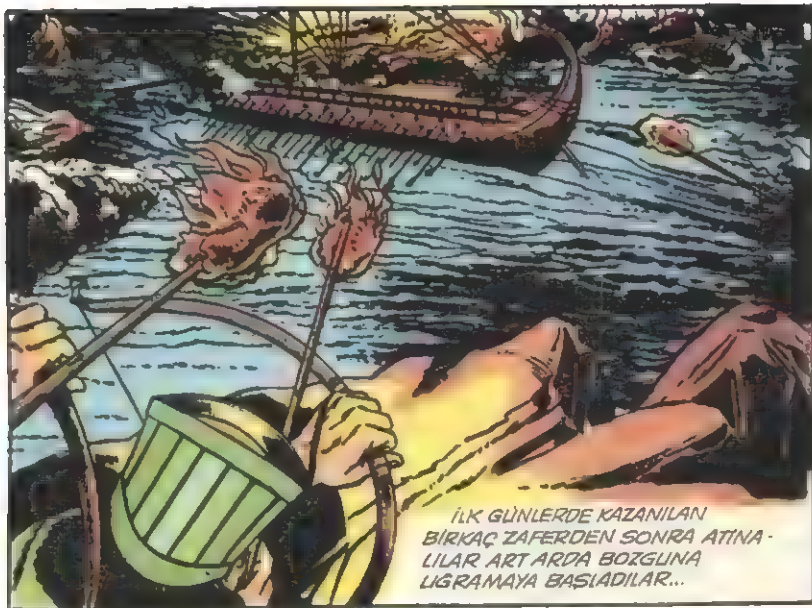
EPHIALTES'İN ÖLÜMÜ ÜZERİNE PERİKLES DEMOKRATİK
PARTİ'NİN YÖNETİMİNİ ELİNE GEÇİRDİ... ÖLÜMLÜNE KADAR
(M.Ö. 429) BU GÖREV-
DE KALDI...

ÜSTÜN YETENEĞE SAHİP BİR HATİP OLAN
PERİKLES'İN NUTUKLARI, EN SERT GEÇEN
MECLİS TARTIŞMALARINDA BİLE HER ZA-
MAN İÇİN EKKLESİA'NIN KARARLARINI
ETKİLEYEBİLECEK GÜÇTEYDİ...

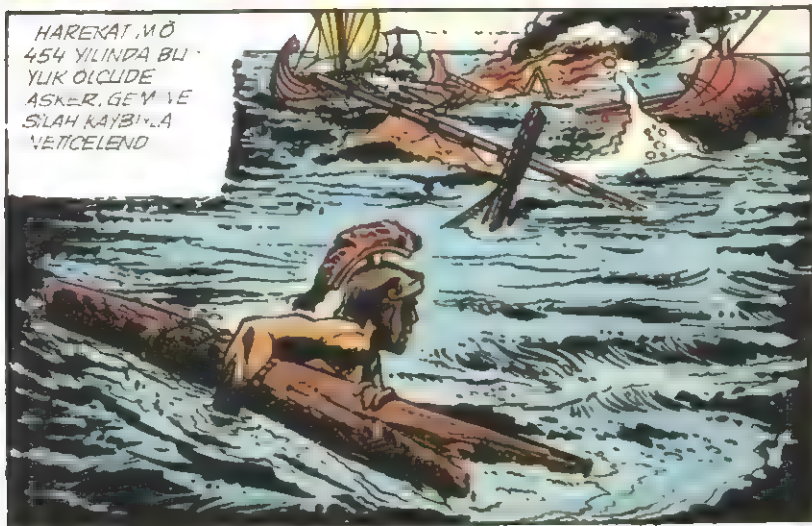

PERİKLES'İN TEKLİFİ ÜZE-
RİNE M.Ö. 459'DA PERSİ-
RE KARŞI BASKALDIRAN
MİSİR'İ DESTEKLEMELİK
AMACIYLA BİR HAREKAT
PLANI YAPILDI...

İLK GÜNLERDE KAZANILAN
BİRKÂÇ ZAFERDEN SONRA ATINA-
LILAR ART ARDA BOZĞUNA
UGRAMAYA BAŞIADILAR...

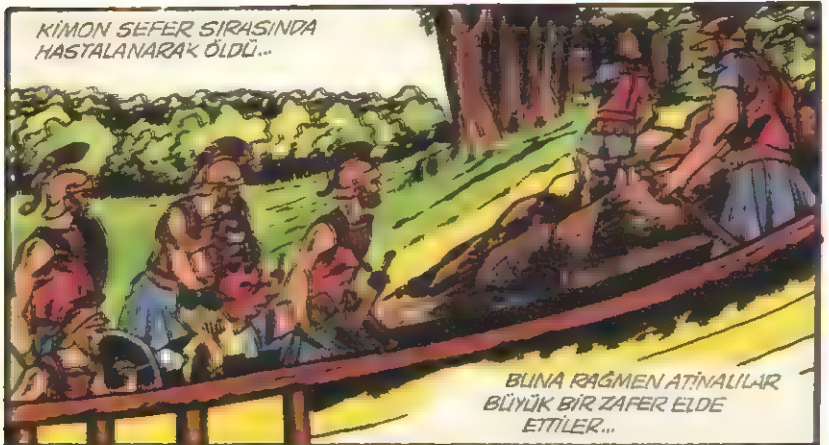
HAREKAT, MÖ
454 YILINDA BU
YÜK ÖLÇÜDE
ASKER, GEMİ VE
SİLAH KAYBIYA
NETİCELENDİ

ÜÇ YIL SONRA PERİKLES, KIBRIS ADASINI
İSGAL EDEN PERSLERE KARŞI YENİ BİR
SEFER BAŞLATTI... BU KEZ KOMUTA,
SÜRGÜNDEN DÖNMÜŞ OLAN
KİMON'DAYDI...

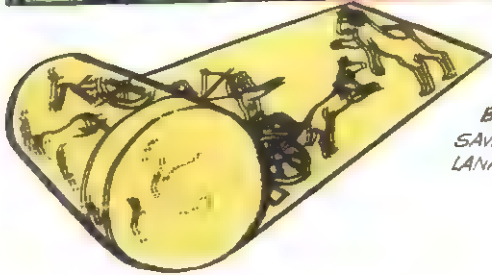
KİMON SEFER SİRASINDA
HASTALANARAK ÖLDÜ...

BLINA RAĞMEN ATİNALILAR
BÜYÜK BİR ZAFER ELDE
ETTİLER...

BUNUN ÜZERİNE
PERSLERİE ATINALI -
LAR VE MÜTTEFİKLERİ
ARASINDA BARIS
GÖRÜŞMELERİNE
BAŞLANDI...

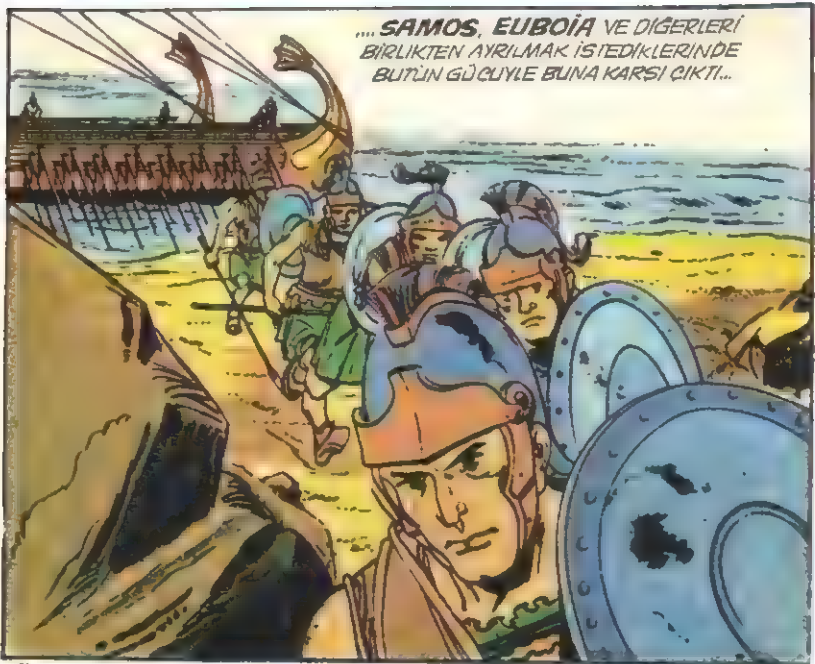

BÖYLECE, YARIM YÜZYILDAN
BERİ SÜRMEKTE OLAN MED
SAVAŞLARI, MÖ 449'DA İMZA -
LANAN **KALLİAS BARIŞI** İLE
SONA ERDİ

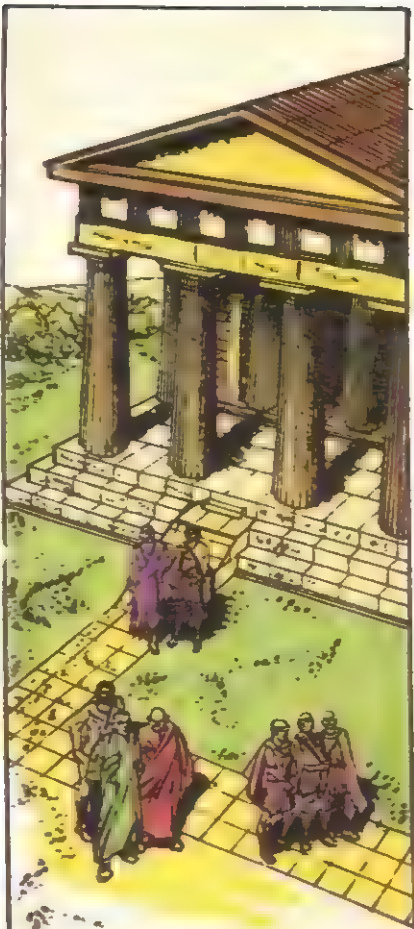
BARISIN IMZALANMA-
SINDAN SONRA PERSIERE
KARSI OLUSTURULAN
DELOS BIRLIGI'NIN BIR
ANLAM KALMAMISTI..
ATINA; **THASOS**
(THASOS)...

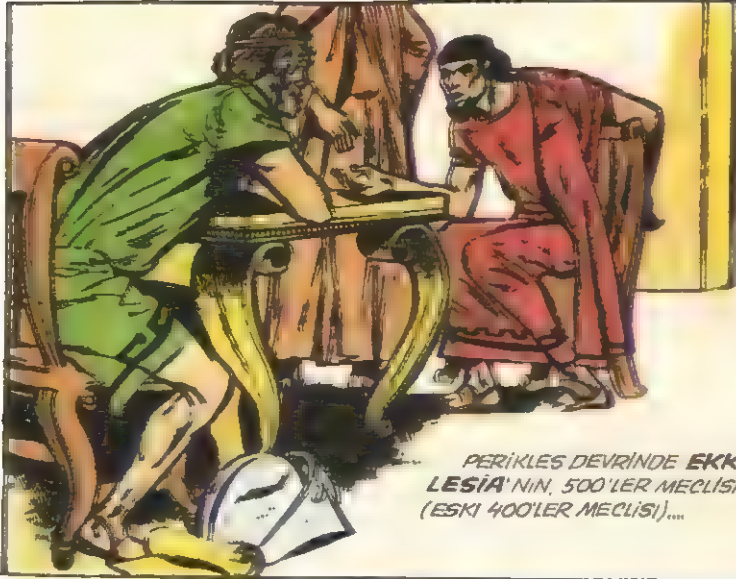
.... **SAMOS, EUBOIA** VE DİĞERLERİ
BİRLİKTE AYRILMAK İSTEDİKLERİNDE
BUTÜN GÜÇÜYLE BUNA KARŞI ÇIKTI...

ATINA VE İSPARTA BİRBİRLERİYLE
AÇIKÇA SAVAŞ HALİNDE OLMADIK-
LARI HALDE, KARŞILIKLI OLARAK
DÜŞMANLARINI SÜREKLİ DESTEK-
LEMekteydiler...

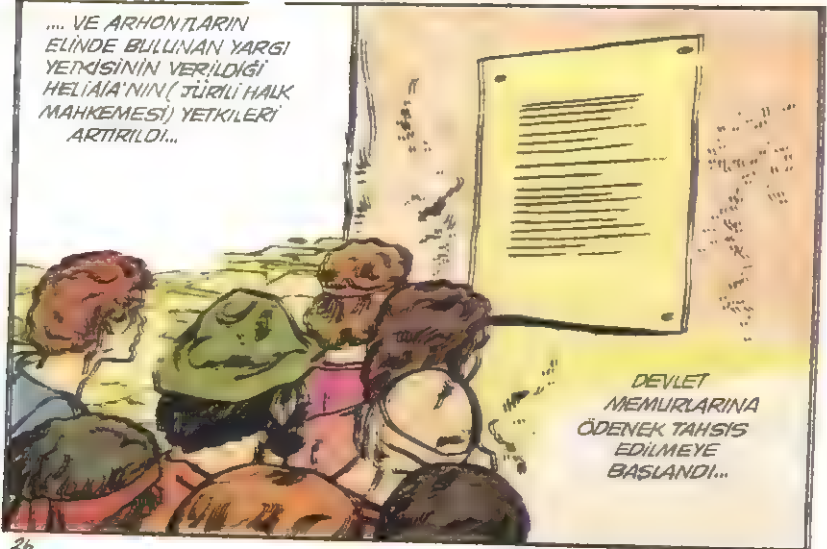

BU DURUMUN FARKINDA OLAN
İKİ RAKIP ŞEHİR-DEVLETİ, MÖ. 446
YILINDA, TARİHTE "30 YIL BARİSİ"
OLARAK NİTELENEN BİR BARİS
ANLAŞMASI İMZALADILAR...

PERİKLES DEVRİNDE EKK-
LESİA'NIN, 500'LER MECLİSİ'NİN
(ESKİ 400'LER MECLİSİ)...

.... VE ARHONTLARIN
ELİNDE BULUNAN YARGI
YETKİSİNİN VERİLDİĞİ
HELİAIA'NIN (JÜRİLİ HALK
MAHKEMESİ) YETKİLERİ
ARTIRILDI...

DEVLET
MEMURLARINA
ÖDENEK TAHSİS
EDİLMEMEYE
BAŞLANDI...

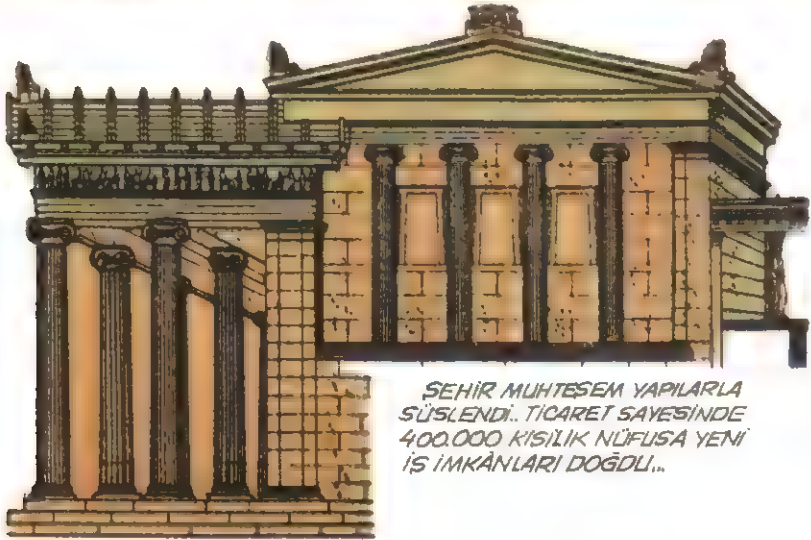
O GÜNE KADAR DEVLETİN ÇEŞİTLİ KADEMELERİNDE
HEP VARLIKLI YURTTAŞLAR GÖREV ALMAKTAYDILAR...
GETİRİLEN YENİ TEDBİRLERDEN SONRA KAMLI KESİMİNDE
ÇALIŞMAK, ORTA HALLİ YURTTAŞLAR İÇİN DE QAZIP
OLMAYA BAŞLADI...

BUNA RAĞMEN YURTTAŞLIK HAKKINA SADECE
DOĞUSTAN ATINALI OLANLARLA, ATINALI ANNE VE
BABADAN DÜNYAYA GELENLER SAHIPTI.. GEÇMİŞ-
TE OLDUĞU GİBİ ŞİMDİ DE METEKLERİN VE KÖLE-
LERİN HİÇBİR SİYASİ HAKLARI YOKTU...

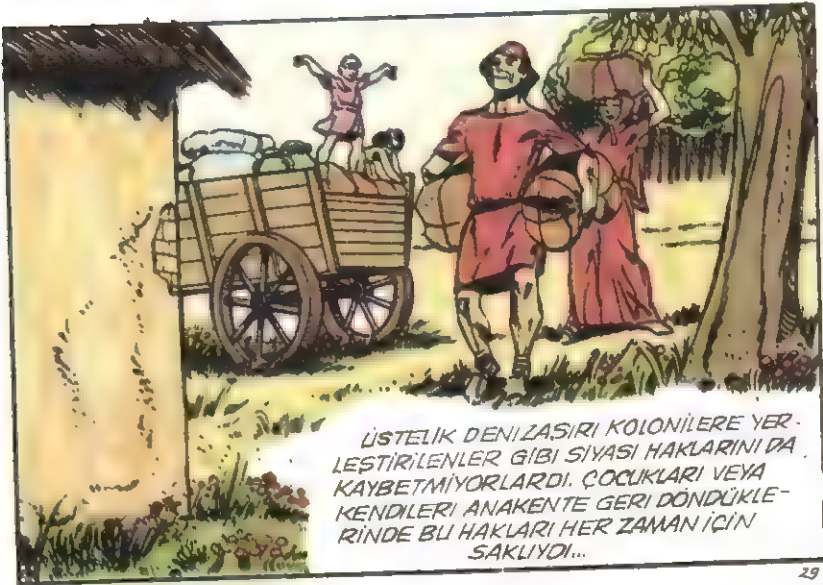

BU REFAH DÖNEMİ BÜTÜN PERIKLES
DEVİRİ BOYUNCA SÜRDÜ.. GÜÇLÜ
DONANMASI SAYESİNDE
ATİNA, YUNANİSTAN'IN
TİCARET MERKEZİ
OLMAYA DEVAM ETTİ...

ŞEHİR MUHTESEM YAPILARLA
SÜSLENDİ.. TİCARET SAYESİNDE
400.000 KİŞİLİK NÜFUSA YENİ
İŞ İMKANLARI DOĞDU...

BİRER YUNAN KOLONİSİ DURUMUNDA OLAN
KLERUHIA'LARA YERLESTİRİLEN DAR GELİRLİ
YURT TASLAR, TOPRAK SAHİBİ KÖYLÜLER
DURUMUNA GELDİLER...

ÜSTELİK DENİZASIRI KOLONİLERE YER-
LESTİRİLENLER GİBİ SİYASİ HAKLARINI DA
KAYBETMİYORLARDI. ÇOCUKLARI VEYA
KENDİLERİ ANAKENTE GERİ DÖNDÜKLE-
RİNDE BÜ HAKLARI HER ZAMAN İÇİN
SAKLIYDI...

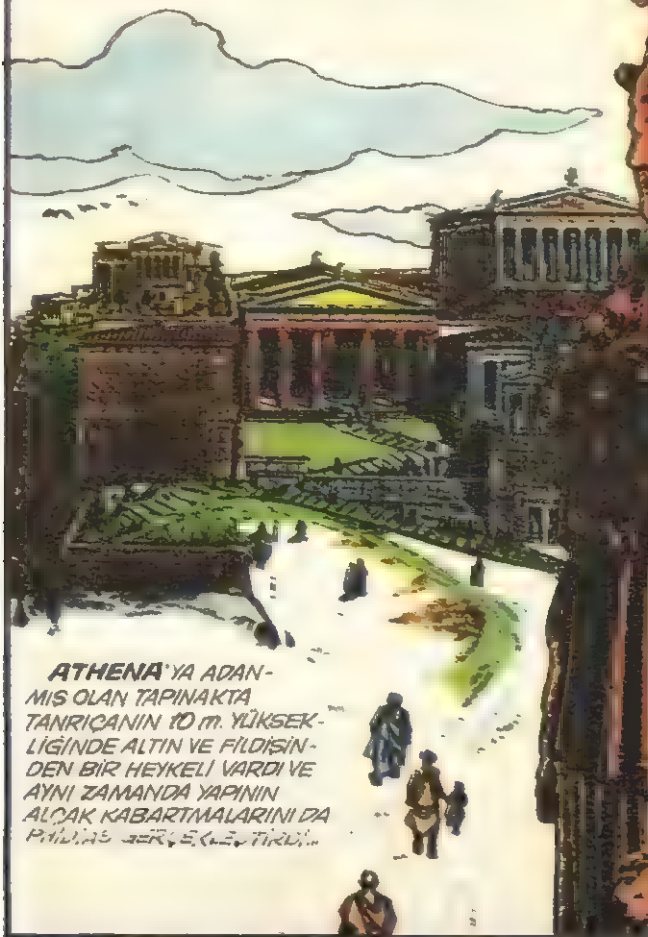
EKONOMİK VE SİYASİ GELİŞMENİN
YANI SIRA ULAŞILAN KÜLTÜREL SEVİYE
DE BU DÖNEMİN TARİHE **ALTIN**
ÇAĞ OLARAK GEÇMESİNDE BAŞLICA
ETKENDİR.. BU İLERLEME PERİKLES-
İN ÖLÜMLÜNDEN SONRA DA DEVAM
ETMİŞTİR..

GERÇEKTEN DE MÖ V. YÜZ-
YILIN İKİNCİ YARISINDAN IV.
YÜZYILIN İLK YARISINA KADAR
GEÇEN SÜRE İÇİNDE ATİNA
HEM ÖNEMLİ KİŞİLER YE-
TİSTİRMİŞ, HEM DE YETİ-
NEKLİ KİŞİLERİ BÜNYE-
SİNDE TOPLAMAYI
BAŞARARAK, UYGAR-
LIĞININ EN ÜST
SEVİYESİNE ULAŞ-
MIŞTIR..

ATINA'YI SÜSLEYEN ESERLERİN BASINDA,
M.Ö. 447 - M.Ö. 438 YILLARI ARASINDA MİMAR
PHİDİAS (FİDYAS) İLE YARDIMCILARI **İKTİNOS**
VE **KALLİKRATE**S TARAFINDAN MERMERDEN
İNŞA EDİLEN VE BUGÜNDE **AKROPOL TEPE-**
Sİ'NDE YÜKSELEN 70x30 m. BOYUTLARINDAKİ
PARTENON TAPINAĞI GELMEKTEDİR...

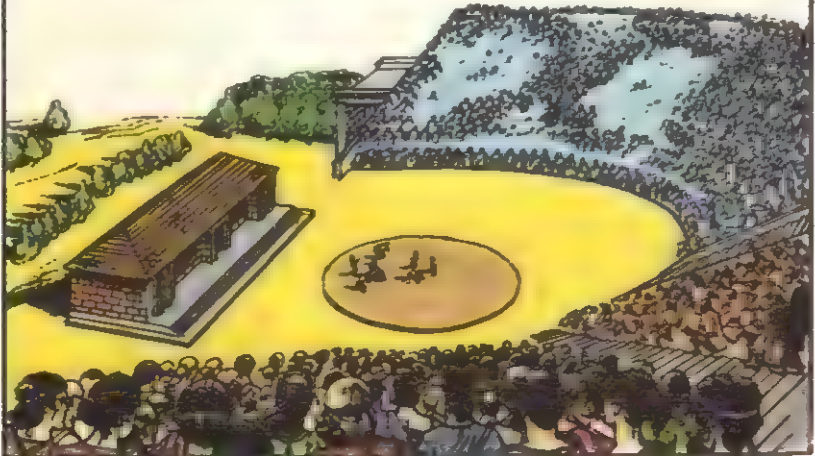
ATHENA'YA ADAN-
MIS OLAN TAPINAKTA
TANRIÇANIN 10 m. YÜKSEK-
LİĞİNDE ALTIN VE FİLDİSİN-
DEN BİR HEYKELİ VARDI VE
AYNI ZAMANDA YAPININ
ALÇAK KABARTMALARINI DA
PHİDİAS GERÇEKLEŞTİRDİ...

DÖNEMİN ÖTEKİ ÜNLÜ HEYKELTİRLERİ, PRAKSİTELES, POLİKLEİTOS VE MIRON'DU. BU SONUNCUNUN "DİSK ATAN ATLET" ADLI HEYKELİ, GEREK ANATOMİK AYRINTILAR, GEREKSE DURUŞ AÇISINDAN BÜYÜK ÖNEM TAŞIMAKTADIR..

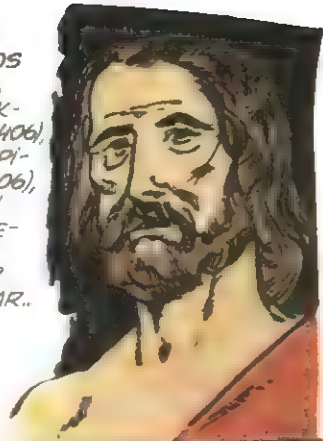

ŞEHİRDE AYRICA LİKİ **ODEON** ADIYLA DÂNS, SARKI VE MÜZİK GÖSTERİLERİNE AYRILMIŞ, DİĞERİ TRAJEDİLERLE KOMEDİLERİN SAHNELENDİĞİ İKİ TİYATRO VARDI..

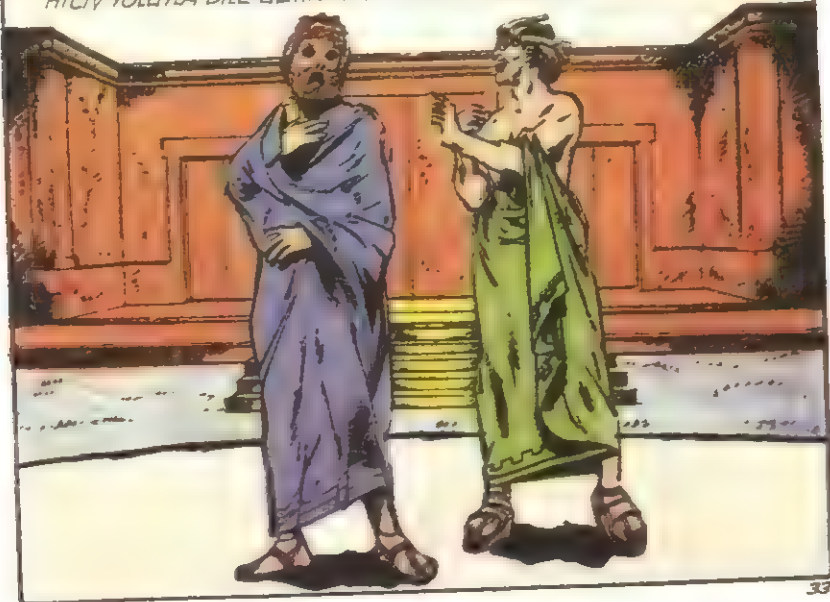

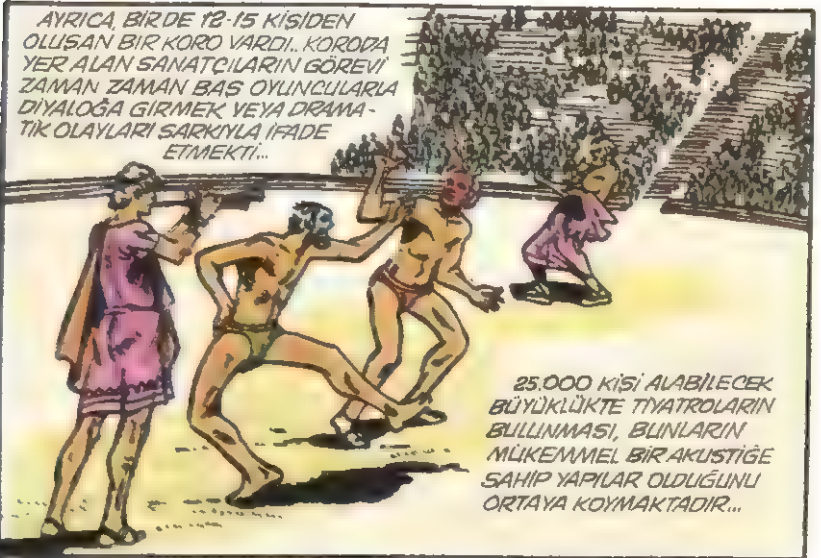

YUNANLI YAZARLAR
ARASINDA AISKHILOS
(M.Ö.525-M.Ö.456),
SOPHOKLES (SOFOK-
LES) (M.Ö.496-M.Ö.406),
VE EURIPIDES (ÖRİPI-
DES) (M.Ö.480-M.Ö.406),
TARİHİ VE EFSANEVİ
OLAYLARI TRAJEDİLE-
RİNDE USTALIKLA
YASATMIŞ KİŞİLER
OLARAK TANINIRLAR..

ARISTOPHANES (ARISTOFANES) (M.Ö. 445-M.Ö. 388) VE RAĞDASI
KRATİNOS İSE YAZDIKLARI KOMEDİLERDE ÜNLÜ DEVLET ADAMI PERİK-
LES PAHİL OLMAK ÜZERE, DÖNEMİN ÖNEMLİ KİŞİ VE GELENEKLERİNİ
HİÇBİR YOLUYLA DİLE GETİRMİYİ TERCİH ETMİŞLERDİR..

O DÖNE VİDEN GÜNÜMÜZE
HİÇBİR ÖRNEK KALMAMIŞ OL-
MASINA RAĞMEN RESİM ALA-
NINDA DA İLERİ GİDİLDİĞİ BİR
GERÇEKTİR. ÜNLÜ RESSAMLAR
ARASINDA SÜİ İSİMLERİ SAY-
MAK MÜMKÜNDÜR: APOLLODO-
ROS, PARRHASİOS VE ÖZELLİK-
LE THASOSLU POLYGNOTOS
(THASOSLU POLİGNOTOS)...

FELSEFE ALANINDA GENELLİKLE
KÂİNAT, RÜH VE KADER KONULARIN-
DA DÜŞÜNCELER İLERİ SÜRÜLMÜŞ
VE BAŞLANGIÇTAN BERİ İNSANLI-
ĞI TEDİRGİN EDEN SORULARIN
CEVAPLARININ DÜŞÜNCE YOLUY-
LA BULUNULMASINA ÇALIŞIL-
MIŞTIR...

MESELA SOKRATES İÇİN FELSEFENİN
AMACI "KENDİ KENDİNİ TANİ" VECİZE-
SİNDE OLDUĞU GİBİ, İNSANIN KENDİ-
SİNİ TANIMASINA YARDIMCI
OLMAKTIR...

YAZILI BİR ESER BIRAKMAMIŞ
OLAN SOKRATES'İN FİKİRLERİ, Dİ-
ĞER FİLOZOFLAR VE ÖĞRENCİLERİ
İLE YAPTIĞI DİYALOGLARDA GİZLİ-
DİR. BUNLARDAN BİRİ OLAN EFLA-
TUN (PLATON) BU FİKİRLERİ "DİYA-
LOGLAR" ADI ALTINDA TOPLAYARAK
BİR KİTAP HALİNE GETİRMİŞTİR...

EFLATUN "YASALAR" VE
"CUMHURİYET" ADLI ESERLERİN-
DE DEMOKRASİ HAKKINDAKİ
GÖRÜŞÜNÜ "DEVLET AZ SAYI-
DA, TANINMIŞ FİLOZOFLAR TA-
RAFINDAN YÖNETİLMELİDİR.."
SEKİNDE İFADE EDER...

MAKEDONYA'DA DOĞMUS OLMASINA RAĞMEN
ARISTOTELES DE EFLATUN'UN AKADEMİ'DE VER-
DİĞİ DERSLERE KATILMIŞTIR.. BURAYA AKADEMİ
DENİLMESİNİN NEDENİ, ATINA'DA, AYNI ADI TAŞI-
YAN BİR PARKTA YER ALMASIDIR...

ARISTOTELES DAHA SONRA
FELSEFENİN DIŞINA ÇIKARAK,
ASTRONOMİ, ZOOLOJİ, BOTANİK
FİZİK VE POLİTİKA İLE DE
İLGİLENMİŞTİR...

YUNAN UYGARLIĞINA VEL ALTIN ÇAĞ'IN İHTİSAMINA KATKIDA BULU-
NANLARIN ADLARI SAYMAKLA BİTMEZ.. BİZ YERİMİZ OLMADIĞI İÇİN
BÜ KÖNÜYE BİR NOKTA KOYMAK İSTİYORUZ...

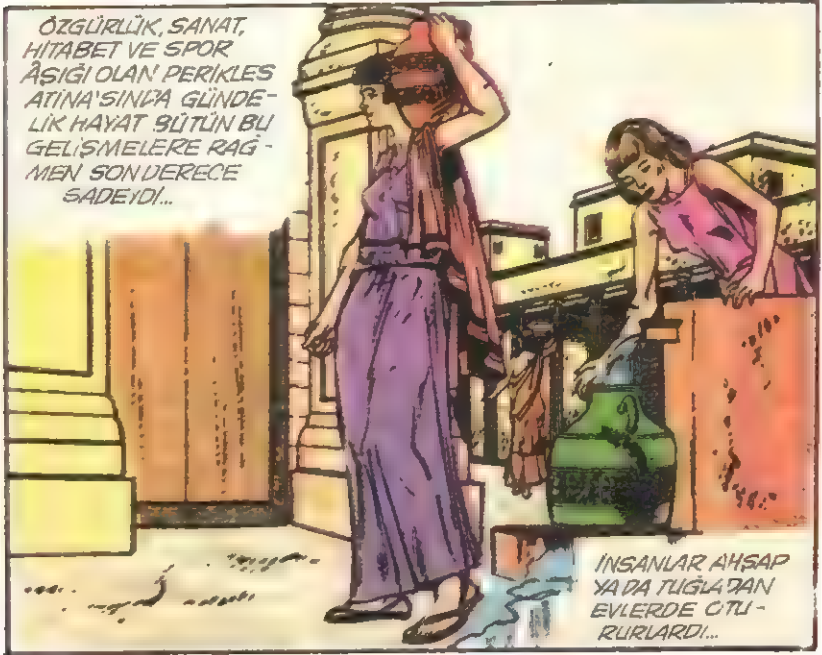
AMA HIPPOKRATES'İ UNUT-
MAMIZ MÜMKÜN MÜ? HASTA-
LIKLARIN TABİİ NEDENLERDEN
KAYNAKLANDIĞINI BULAN VE
TIBBİ UYGULAMALAR KONU-
SUNDA "TESHİS KİTABI"
ADLI BİR ESER BIRAK-
MIŞ OLAN HIPPOKRA-
TES'İ NASIL UNUTA-
BİLİRİZ ?

YA, PYTHAGORAS'
LA (PITAGORAS)
ÖTEKİLER... BİRER
DAHİ Kİİ EMATİK-
Çİ OLAN DİĞERLERİ..
TARİHİN BABASI
SAYILAN HERODO-
TOS, THUKYDİDES
(TUKİDİDES) VE
KSENOPHON
(KSENOPHON), ON-
LARI DA SAYMA-
DAN GEÇEBİLİR
MİYİZ ?

BUGÜN BATI UYGARLIĞI OLARAK ADLAN-
DIRDIĞIMIZ UYGARLIĞIN TEMELİNDE, BU
SAYDIĞIMIZ FİLOZOF, SANATÇI VE BİLGİNLE-
RİN PAYI İNKÂR EDİLEMEZ...

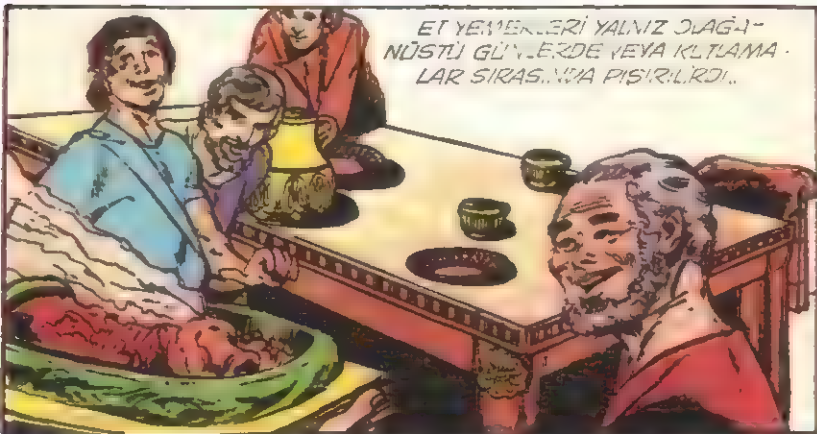
ÖZGÜRLÜK, SANAT,
HİTÂBET VE SPOR
ÂŞIGI OLAN PERİKLES
ATİNA'SINDA GÜNDE-
LİK HAYAT SÜTÜN BU
GELİŞMELERE RAĞ-
MEN SON DERECE
SADEYDİ...

İNSANLAR AHSAP
YA DA TUĞLADAN
EVLERDE OTU-
RULARDI...

BASLIÇA BESİN MADDELERİ
TAHİL, HER ÇEŞİT SEBZE, BALIK,
ZEYTİN, İNCİR VE DİĞER
MEYVELERDİ...

ET YEMEKLERİ YALNIZ OLĞA-
NİSTİ GÜNLERDE VEYA KUTLAMA-
LAR SIRASINDA PİSİRLİRDİ...

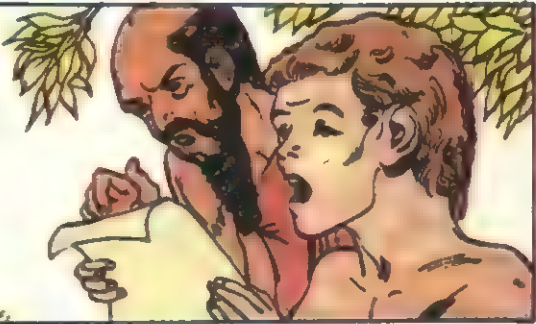

HEMEN HEMEN BÜTÜN YUNAN
SİTELERİNDE OLDUĞU GİBİ ATINA'-
DA DA ÖĞRETİM MECBURİ OLMAYIP
PARALIYDI., DURUMU İYİ OLAN AİLE-
LER ÇOCUKLARI İÇİN ÖZEL....

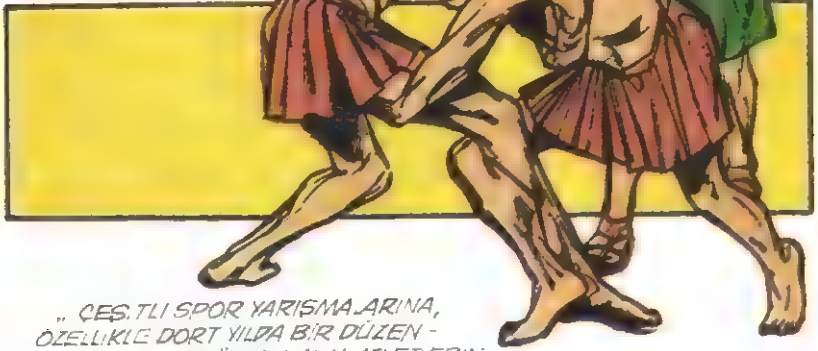

.... ÖĞRETMENLER
TUTARLARDI., ÇOCUK-
LAR OKUMA-YAZMAYI
HOMEROS'UN
SİİRLERİNİ OKUYARAK
ÖĞRENİRLERDİ...

SİYASİ FAALİYET-
LERİN YOĞUN OLDUĞU
VE HER ZAMAN TARTIŞMAYA
AÇIK OLAN BİR ORTAMDA BE-
LAGAT VE HİTABET SANATI, ÖĞ-
RETİMİN ÖNEMLİ BİR BÖLÜMÜ-
NÜ OLUŞTURMAKTAYDI...

YETİŞKİN ERKEK
ÇOCUKLARI GİREŞ,
BOKS, KOSU, DİSK VE
MIZRAK ATMA DALLA
RINDA KENDİLERİNİ
YETİSTİRECEK...

.. ÇEŞİTLİ SPOR YARIŞMALARINA,
ÖZELİKLE DORT YILDA BİR DÜZEN -
LENEN VE BÜTÜN YUNANLI ATLETHERİN
KATILIP BOY ÖLÇÜSTÜKLERİ OL VEDİYATLARA
HAZIRLANIRLARDI..

KIZ ÇOCUKLARIN EĞİTİMİNDE İSE AĞIRLIK
MÜZİK, DANCE VE EV İŞLERİNDEYDİ...

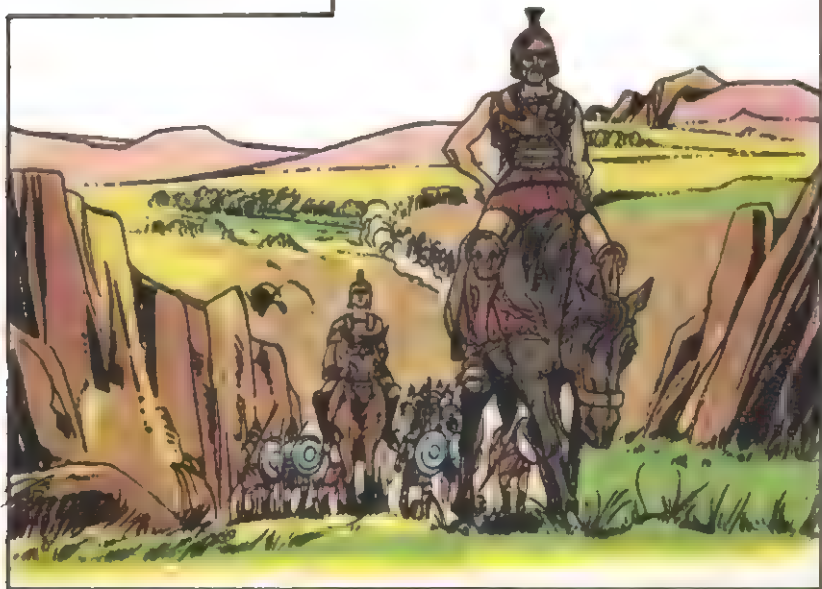
BU ARADA KUTUPLAS
MA DA BELİRGİN BİR Bİ-
ÇİMDE ARTMAKTA VE SE-
HİR DEVLETLERİ ATİNA VE-
YA İSPARTA SAFLARINDA
YER ALMAYA ZORLAN-
MAKTAYDILAR...

BU TERCİHTE ATİNA VE
İSPARTA'DA UYGULANAN
SİYASİ RETİMLER KADAR
EKONOMİNİN DE ROLÜ
BÜYÜKTÜ... ATİNA'NIN Tİ-
CARİ RAKİPLERİ YA DA
ARİSTOKRATLARA KARŞI
OLANLAR İSPARTA SAFLA-
LARINDA YER ALMAKTA....

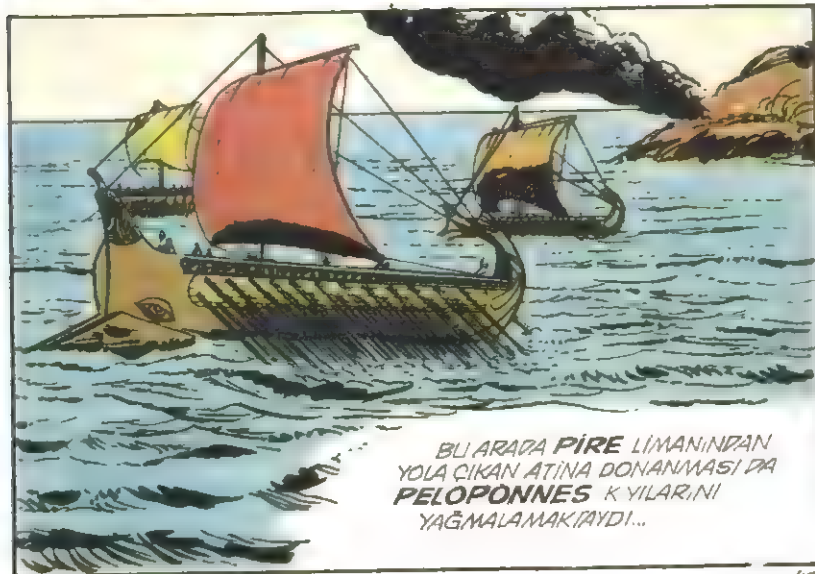
.... BUNA KARŞILIK DAHA
LIBERAL BİR HÜKÜMETTEN
YANA OLANLAR YADA İSPAR-
TA'NIN ASKERİ GÜCÜNDEN
ÇEKİNEMLER ATINA'YA
KATILMAKTAYDILAR..

M.Ö. 446'DA İMZALANAN "OTUZ YIL
BARİSİ" KARARLAŞTIRILAN TARİHTEN
ÇOK ÖNCE BOZULARAK, İKİ ŞE'İ 2-
DEVLETİ ARASINDA....

.... M.Ö. 431 YILINDA
ZORLU BİR MÜCADE-
LE BAŞLADI.. O DÖNE-
Mİ YAŞAMIS OLAN
ATINALI TARİHÇİ
THUKİDİDES 27 YIL
SÜRE! BU MÜCADELEYE
"PELOPÖNNES SAVAŞI"
ADINI VERMEKTEDİR...

ATTIKA'YI İSGAL EDEN İSPARTAL LAR HİÇBİR
DİRENMEYLE KARŞILASMAĞAN İLERİLEMEYE DEVAM
ETİLER VE GEÇTİKLERİ YER.ERDEKİ KÖYLERİ
ATEŞE VEREREK YAKIP YIKTILAR.. DÜS-
MANIN İLERLEMESİ ANCAK ATINA'YI
KUSATAN MUHKİM SURLARIN ÖNİ E-
RİNE LAŞTIKLARINDA DÜRDÜRLÜ-
LABİLMİŞTİ..

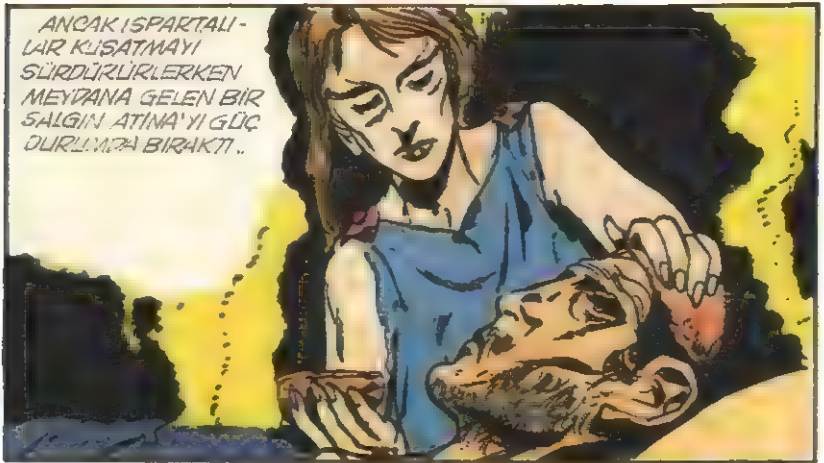

BU ARADA PİRE LİMANINDAN
YOLA ÇIKAN ATINA DONANMASI DA
PELOPONNES K YILARINI
YAĞMALAMAKTAYDI...

ERTESİ YIL AYNI OLAYLAR YENİ-
DEN TEKRARLANDI... İSPARTALILAR
ATTİKA'YA GEÇTİKLERİNDE ATİNA-
LILARI SURLARIN İÇİNE ÇEKİLMİŞ
BULDILAR...

ANCAK İSPARTALI-
LAR KİSİATMAYI
SÜRDÜRÜRLERKEN
MEYDANA GELEN BİR
SALGIN ATİNA'YI GÜÇ
DURUMUNA BIRAKTI..

KALABALIK BIR KENT OLAN ATINA'DA BINLER-
CE KISI VEBADAN ÖLDÜ.. M.Ö 429 YILINDA
ÖLENLER ARASINDA PERİKLES DE
BULUNUYORDU...

AMA BU BÜYÜK DEVLET ARAMININ SA-
VAŞ STRATEJİSİ BAŞARILI OLMAKTA GE-
ÇIKMEDİ, ZİRA SAĞINA RAĞMEN DONAN-
MA DÜŞMAN SAHİLLERİNİ YAĞMALAMAYA,
ANAKENT İŞE DİRENMEYE DEVAM
EDİYORDU..

M.Ö. 421 YILINDA İKİ
SITE ARASINDA GEÇİCİ
BİR BARİS İMZALANDI.
BUNU İZLEYEN DÖNEM-
DE İSİ: PERİKLES'İN
BİR YAKINI OLAN ALKI-
BIADES SİYASİ ALAN-
DA ÖN PLANA GEÇ-
MİŞTİ...

SOKRATES'İN ÖĞRENCİSİ
OLAN ALKİBIADES GENÇ OL-
DUĞU KADAR KÜLTÜRLÜ VE
BÜYÜK HİTABET YETENEĞİ
OLAN BİR ADAMDİ...

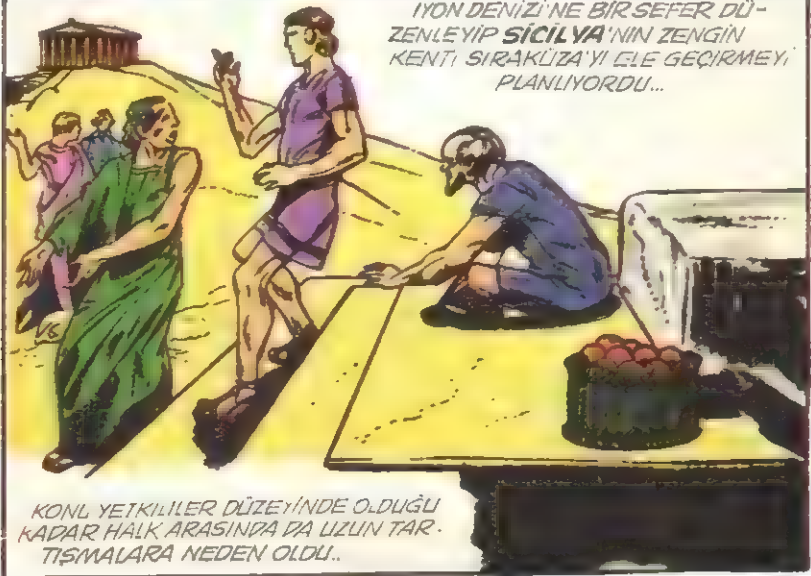
BUNUN YANISIRA BÜ-
TÜN SERVETİNİ SİYASİ
İHTİRASLARI UĞRUNA
HARCA MAKTAN DA
ÇEKİNMEYECEK BİR
KİŞİLİĞE SAHIPTI...

KISA SÜREDE
DEMOKRATİK PARTİ-
NİN YÖNETİMİNİ ELE
GEÇİRDİ.. SALDIRGAN BİR
DİŞ POLİTİKASI İZLEYEREK
HALKI İSPARTALILARA
KARŞI SAVASA
ÇAĞIRDI..

İYON DENİZİ'NE BİR SEFER DÜ-
ZENLEYİP **SİCİLVA**'NIN ZENGİN
KENTİ SİRAKÜZA'YI ELE GEÇİRMİYİ
PLANLIYORDU...

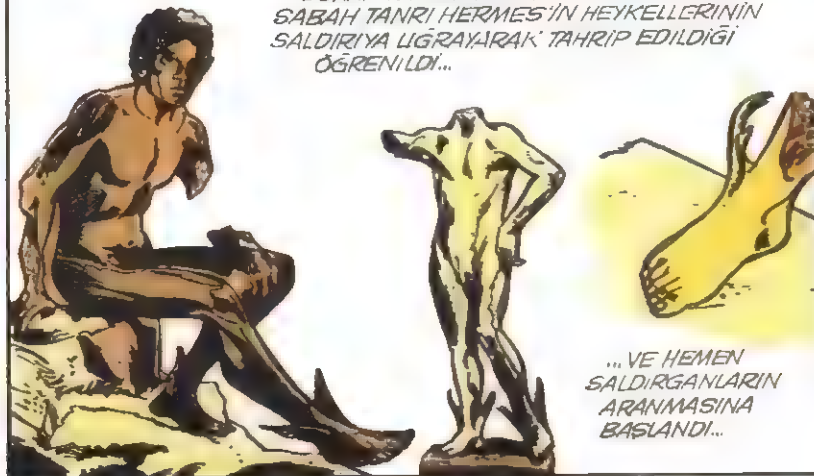

KONUL YETKİLİLER DÜZEYİNDE OLDUĞU
KADAR HALK ARASINDA DA UZUN TAR-
TİŞMALARA NEDEN OLDU..

SONUNDA SAVAŞ KARARI ALINARAK
ALKİBİADES, NİKİAS VE LAMAHOS KOMU-
TASINDA 20.000 DENİZCİ, 5.000 HOPLİT
(AĞIR SİLAHLI PIYADE), 1.500 HAFİF SİLAHLI
PIYADE ERİ VE 194 KADIRGADAN OLUŞAN
BİR DONANMA OLUŞTURULDU...

DONANMA TAM YOLA ÇIKACAKKEN BİR
SABAH TANRI HERMES'İN HEYKELLERİNİN
SALDIRIYA UĞRAYARAK TAHRİP EDİLDİĞİ
ÖĞRENİLDİ...

...VE HEMEN
SALDIRGANLARIN
ARANMASINA
BAŞLANDI...

OLAY SİYASAL BİR NİTELİK
KAZANDI VE MAHKEME ALKİ-
BİADEJ'İ'N BU İŞİN TEK SORUM-
LUSU OLDUĞUNA KARAR
VERDİ...

SAVUNMASINI YAPMAK ÜZERE ALKİBİADES
DONANMAYA BİR HABERCİ GONDERİLEREK
GERİ ÇAĞRILDI...

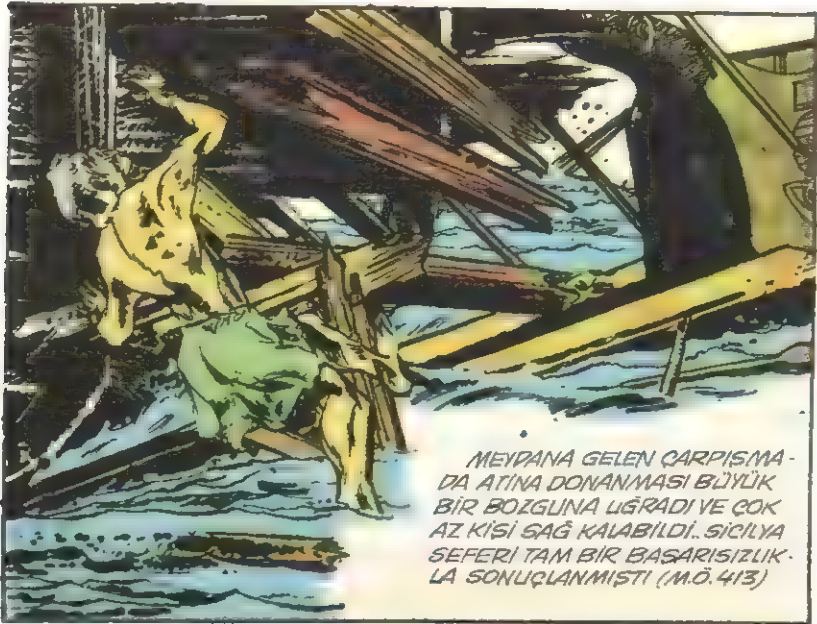
ALKIBİADE.. YOLL A KAÇMAYI BAŞARDI VE
İSPARTA YA SİĞİNARAK ATINA'YA KARŞI
DÜŞMANCA BİR TAVIR TAKINDI.

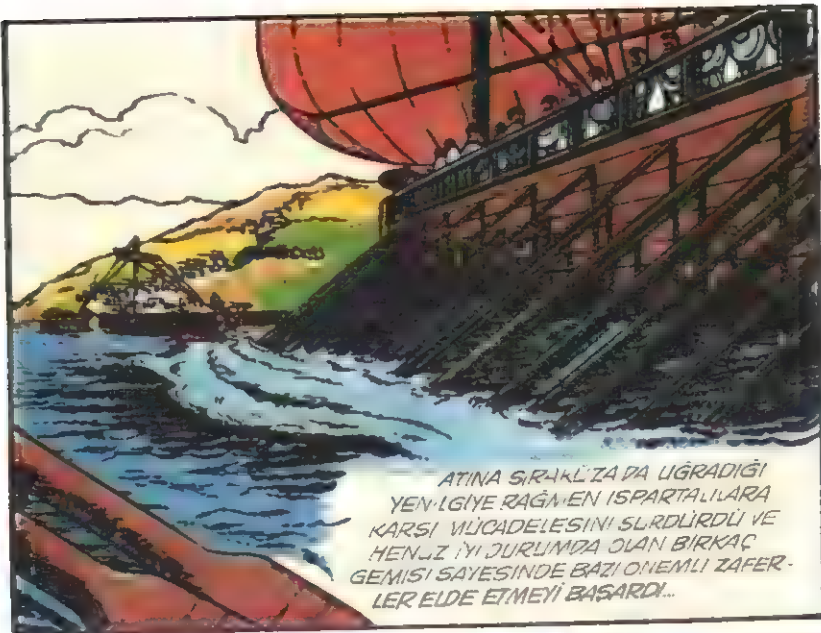
SİCİLYA SEFERİ NİKİAS'IN
KOMUTASINDA DEVAM ETTİ.
SİRAKÜZA KUŞATILDI AN-
CAK KESİN BİR SONUÇ
ELDE EDİLEMEYİ. BU ARA-
DA ATINA'NIN DİĞER SİTE-
LERDEN SAĞLAMAYI UM-
DUĞU DESTEK DE SINIRLI
BİR YARDIMDAN İLERİ
GİDEMEMİSTİ..

ÖTE YANDAN BİR İSPARTA DONANMASI, SEHRİN
YARDIMINA KOŞMAK ÜZERE DENİZE AÇILMIŞ
BULLUNUYORDU...

MEYDANA GELEN ÇARPISMA-
DA ATİNA DONANMASI BÜYÜK
BİR BOZGUNA UĞRADI VE ÇOK
AZ KİŞİ SAĞ KALABILDI. SİCİLYA
SEFERİ TAM BİR BASARISIZLIK-
LA SONUÇLANMIŞTI (M.Ö. 413)

ATINA SIRAĞI'ZA DA UĞRADIĞI
YENİLGİYE RAĞMEN İSPARTALILARA
KARŞI MÜCADELESİNİ SÜRDÜRDÜ VE
HENÜZ İYİ DURUMDA OLAN BİRKAÇ
GEMİSİ SAYESİNDE BAĞI ÖNEMLİ ZAFER-
LER ELDE ETMEYİ BAŞARDI...

ANCAK DEMOK-
RATLARLA ARIŞTOK-
RATLAR ARASINDA
SÜREKLİ DEVAM
EDEN ÇEKİŞMELER
ATINA'N ZAVİFLAT
MAKTAYDI.

BU ARADA ISPARTA, SAVASI SÜRDÜREBİLMEK İÇİN
PERSLERDEN YARDIM İSTEDİ.. PERSLER KÜÇÜKAŞYA'DAKİ
TOPRAKLARI KAYBETMELERİNE YOL AÇAN MED SAVAŞLARI'N-
DAKİ YENİLGİLERİNİ UNUTMAMIŞLARDI VE ÖÇ ALMAK İÇİN
FIRSAT KOLLI-
YORLARDI...

HEMEN DİŞ
POLİTİKADAKİ ALIŞIL-
MIŞ TAVIRLARINI TAKINA-
RAK DÜŞMANLARININ
DÜŞMANLARINA HER
ZAMAN YARDIMA HAZIR
OLDUKLARINI
GÖSTERDİLER..

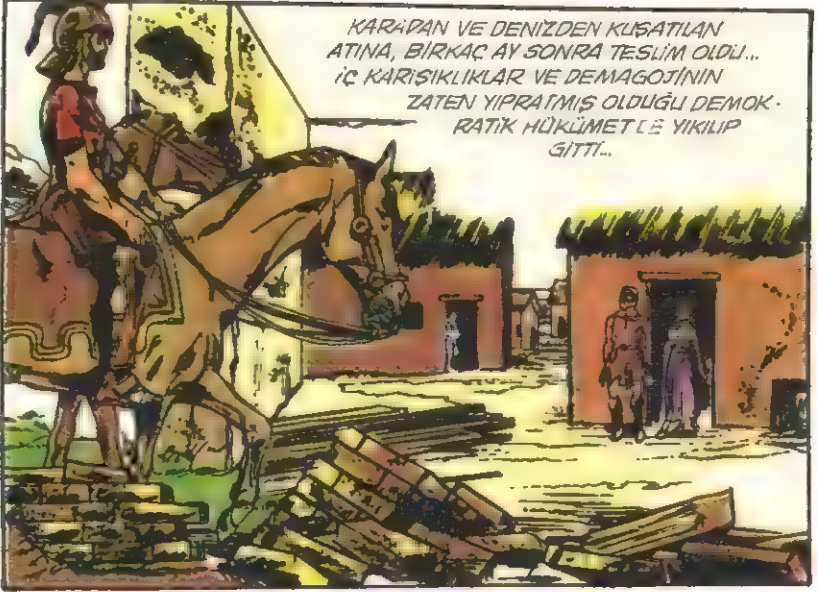
İSPARTA'NIN ASKERİ LİDERİ
LİSANDROS, PERSLER-
DEN SAĞLADIĞI ALTINLARI
GÜÇLÜ BİR DONANMA KUR-
MA YOLUNDA HARCAMAK-
TAN ÇEKİNMEDİ. AMACI ATI-
NALILARIN ÖNEMLİ İKMAL
BÖLGELERİNDEN HELLES-
PONTOS'U (ÇANAKKALE
BOĞAZI) ELE GEÇİRMektİ...

MÖ. 405 YILINDA AIGOS-
POTAMOİ (ÇANAKKALE BO-
GAZI'NIN RUMELİ KISMINDA
CUMALIDERE) DENİZ SAVAŞI'N-
DA ATINALILARI KESİN BİR
İYENİLGIYE UĞRATTI...

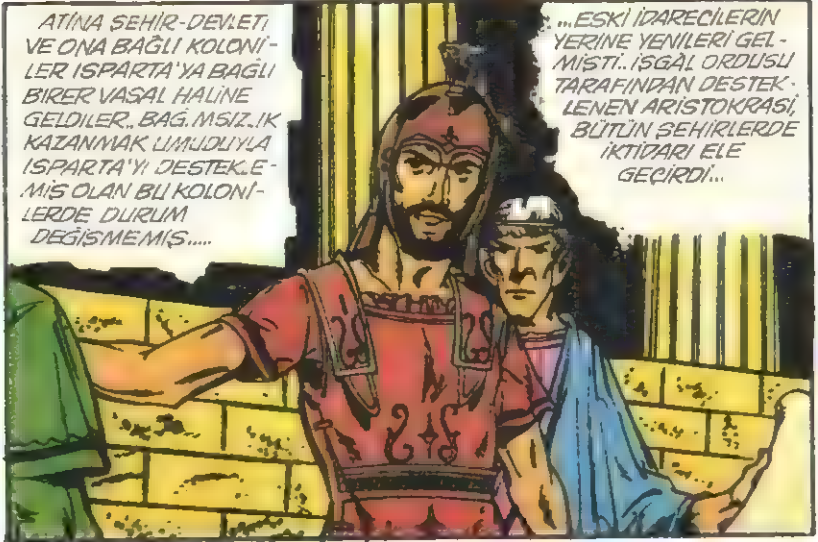

KARADAN VE DENİZDEN KUŞATILAN
ATINA, BİRKAÇ AY SONRA TESLİM OLDU...
İÇ KARIŞIKLIKLAR VE DEMAGOGİNİN
ZATEN YIPRATMIŞ OLDUĞU DEMOK-
RATİK HÜKÜMET LE YIKILIP
GİTTİ...

ATINA ŞEHİR-DEVLETİ
VE ONA BAĞLI KOLONİ-
LER İSPARTA'YA BAĞLI
BİRER VASAL HALİNE
GELDİLER.. BAĞ. MSİZ.İK
KAZANMAK UMUDU İYİLA
İSPARTA'YI DESTEKLE-
MİŞ OLAN BÜ KOLONİ-
LERDE DURUM
DEĞİŞMEMİŞ....

...ESKİ İDARECİLERİN
YERİNE YENİLERİ GEL-
MİŞTİ..İSGAL ORDUSU
TARAFINDAN DESTEK-
LENEN ARİSTOKRASİ,
BÜTÜN ŞEHİRLERDE
İKTİDARI ELE
GEÇİRDİ...

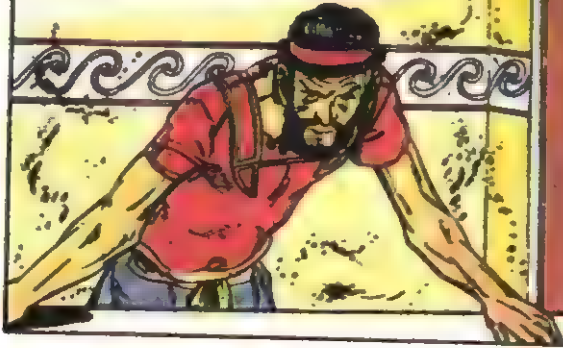
ATINA'DA İŞE İKTİDAR KÜÇÜK
BİR AZINLIĞIN ELİNDE KALDI...
SONRALARI "30 TIRAN" ADIYLA
ADLANDIRILACAK OLAN BU OLİ-
GARSİK HÜKÜMET, İKTİDARINI
KORUYABİLMEK AMACIYLA
SERT TEDBİRLER UYGULAMA-
YA BAŞLADI...

HÜR TOPRAKLARDA YAŞA-
MAYA ALIŞMIŞ OLAN ATINALI-
LAR, İSPARTALI LİSANDROS'
UN HİMMETİNDEKİ KATI
REJİME KARŞI AYAKLAN-
DILAR...

AYAKLANMAYI BAŞLATAN TRA-
SİBULOS, BİR AVUÇ YURTTAŞIN
VE BUNLARI DESTEKLEYEN BÜ-
YÜK BİR ÇOĞUNLUĞUN YARDI-
MIYLA 30 TIRANI DEVİRMEYİ
BAŞARDI.

YUNAN HEGEMONYASININ DEVAMINI
SAĞLAMAK AMACIYLA ÇETİN MÜCADELE-
LERE GİRİP VE ZAYIF DÜŞMÜŞ OLAN
ISPARTA, ATINALILARIN M.Ö. 403'TE
BAZI DEMOKRATİK KURULUMLARI YENİDEN
OLUŞTURMALARINA SES ÇIKARMADI...

DAHA SONRA DIŞ POLİTİKADA
BAŞARISIZLIĞA UĞRAYAN LİSANDROS İKTT.
DARDAN DÜŞÜRÜLDÜ... ARTIK M.Ö. IV. YÜZYILDA
ISPARTA, PELOPONNES SAVAŞLARI BOYUNCA
ÖDENEN YÜKSEK VERGİ NEDENİYLE FAKİR DÜŞ-
MÜŞ YUNAN SİTELERİ ÜZLERİNDE GÜÇLÜKLE EGE-
MENLİK KURUYA ÇALIŞAN BİR SİTEYDİ...

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

M. Ö. 495

Perikles Atina'da aristokrat bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Muhtemelen bundan bir yıl önce de Atina yakınlarındaki Kolon kasabasında devrin en büyük trajedi şairlerinden Sophokles (Sofokles) (M.Ö. 496-M.Ö. 406) doğmuştu.

M. Ö. 490

Attika'ya bir sefer düzenleyen Persler Miltiades'in komutasındaki Atinalılar tarafından Marathon (Maraton) Ovası'nda yenilgiye uğratıldılar.

M. Ö. 480

Güçlü bir orduyla Yunanistan'ı işgal eden Pers kralı Kserkses'in kara ordusu Atina'yı ele geçirip yakıp yıkmasına rağmen donanması Atina komutasındaki Yunan Deniz Kuvvetleri tarafından Salamis'de bozguna uğratıldı. Aynı yıl İyonya'nın Halikarnassos (Bodrum) bölgesinde tarihin babası olarak kabul edilen Herodotos, Salamis'te ise en büyük Yunan dram yazarlarından biri olan Euripides (M.Ö. 480-M.Ö. 406) doğdu.

M. Ö. 479

Plataia ve Mykale'de (Mikale) yapılan savaşların Yunanlıların zaferiyle sonuçlanması Pers üstünlüğünün de sonu oldu.

M. Ö. 477

Atina Ege adaları ve Ege Denizi kıyılarındaki şehir-devletlerinin desteğinde bir birlik(Attika-Delos Deniz Birliği)oluşturarak Perslere karşı bir dizi askeri harekâta girişti. Isparta kendi isteğiyle birliğin dışında yer almıştı.

M. Ö. 471

Themistokles'in (Temistokles) on yıllık sürgün cezasını çekmekte olduğu dönemde Atina'yı yönetmekte olan Halk Partisi Kimon liderliğindeki aristokratlar karşısında ağır bir yenilgiye uğradı.

M. Ö. 469

Bu tarihte Atina'da doğan Sokrates (M.Ö. 469-M.Ö. 399) daha sonra Yunan felsefesinin gelişmesinde önemli rol oynayacak kişilerden biri olacaktı.

M. Ö. 464

Şiddetli bir deprem sonunda Isparta'nın büyük bir bölümü yıkıldı. Bu durumdan yararlanan Messenya'lı "Helot"lar ayaklandılar. Durumun ciddiliği karşısında Ispartalılar Atina'dan yardım istediler. Askeri bir birlikle yola çıkan Kimon daha sonra geri çağrıldı. Aslında bu olay Ephialtes liderliğindeki Halk Partisi'nin bir komplosuydu ve Kimon'un siyasi itibarını sarsmak için planlanmıştı. Kimon suçlu bulunarak on yıllık bir sürgün cezasına çarptırıldı. (M.Ö. 461).

M. Ö. 460

Kimon'un iktidardan düşürülmesinden yararlanan Ephialtes (Efi-altes) bir dizi demokratik reform yaparak aristokratlardan oluşan Yargıçlar Kurulu'nun yetkilerini Halk Meclisi lehine azalttı. Ephialtes'in bir suikast sonucu öldürülmesi üzerine Halk Partisi'nin başına Perikles geçti ve M.Ö. 429'da ölümüne kadar bu görevde kaldı. Aynı yıl Hippokrates (M.Ö. 460-M.Ö. 377) doğdu.

M. Ö. 459

Atina Perslere karşı düzenlenen ayaklanmayı desteklemek amacıyla Mısır'a bir sefer düzenledi. Ancak bu hareket M.Ö. 454'te yenilgiyle sonuçlandı.

M. Ö. 456

Antik tragedyanın yaratıcısı olan ve yaklaşık olarak M.Ö. 525 yılında doğan Aiskhilos öldü.

M. Ö. 451

Sürgünden dönen Kimon Pers egemenliğindeki Kıbrıs Adası'na bir sefer düzenledi. Atina donanmasının ada önlerinde Pers donanmasını bozguna uğrattığı savaşta Kimon da hayatını kaybetti.

M. Ö. 449

Atina ve Pers arasında barış imzalandı (Kallias Barışı). Buna göre Persler Yunanlıların Küçük Asya'daki sitelerine bağımsız-

lıklarını geri veriyor, Ege Denizi'nde üstünlük Atinalılara geçmiş oluyordu. İmzalanan barışla birlikte Med Savaşları da son buldu.

M. Ö. 447

Partenon (Parthenon) Tapınağı'nın yapımına başlandı ve tapınak M.Ö. 438'de tamamlandı.

M. Ö. 445

General olan Perikles ordu komutanlığına atandı ve bu atanma ölümüne dek her yıl yenilendi.

M. Ö. 433

Korkira (bugün Korfu) Korint'e karşı ayaklandı ve Atina'nın bu ayaklanmayı desteklemesi üzerine İsparta'nın müttefiki olan Korint, Peloponnes Birliği'nden yardım istedi. İki büyük şehir-devleti çok kısa bir süre sonra karşı karşıya gelmek zorunda kalacaklardı.

M. Ö. 431

Nitekim Peloponnes Savaşı başladı. İspartalılar Attika'yı istila ettiler, ancak halk Atina'ya sığındığından İsparta yarımada savaşı kimse bulamadı.

M. Ö. 429

Perikles İspartalılarca kuşatılmış olan Atina'da çıkan veba salgısında hayatını kaybetti. Buna rağmen Atina donanması Peloponnes kıyılarındaki İsparta mevzilerine başarılı akınlar düzenlemekte, şehir de direnmeye devam etmekteydi.

M. Ö. 424

İsparta kralı Brasidas Peloponnes kıyılarını yakıp yıkan Atina donanmasını durdurmak amacıyla bir ordu düzenleyerek, özellikle donanmanın ikmalini önlemek üzere Amphipolis (Amfipolis) ile Trakya ve Halkidikya yarımadasındaki Yunan kolonilerine karşı saldırıya geçti. Atinalıların Brasidas'ı karşılamak üzere Kleon komutasında gönderdikleri birlikler yenilgiye uğradı. İki lider de savaşta hayatını kaybetti.

M. Ö. 421

Liderlerin ölümü barış müzakerelerini kolaylaştırdı. Bunun sonucunda iki taraf arasında geçici bir barış imzalandı.

M. Ö. 415

Atina Sirakūza'yı ele geçirmek amacıyla Sicilya üzerine güçlü bir ordu gönderdi. Planın baş uygulayıcılarından olan Alkibiades bu arada meydana gelen bir olay nedeniyle kutsal heykellere saygısızlıkla suçlandı ve yargılanmaktan korkarak Isparta'ya sığındı.

M. Ö. 413

Atinalılar Sicilya'da yenildiler. Attika Ispartalılar tarafından işgal edildi ve Atina civarında Dekeleia'da bir Isparta garnizonu kuruldu.

M. Ö. 412

Isparta himayesinde ayaklanan ve Perslerden maddi destek gören Euboia, Khios (Sakız), Lesbos (Midilli), Milet gibi siteler, müttefikleri olan Atina'ya başkaldırdılar. Perslerle Ispartalılar arasında devam eden müzakerelerde Isparta donanması için gerekli kaynağın da Persler tarafından karşılanması kararlaştırıldı.

M. Ö. 410

Atinalılar Kizikos'ta büyük bir zafer elde ettiler. Trakya'nın denetimini yeniden ellerine geçirerek M.Ö. 406 yılında Arginusai (Midilli'nin güneyinde) adalarında olduğu gibi bazı önemli başarılar elde etmeye devam ettiler.

M. Ö. 405

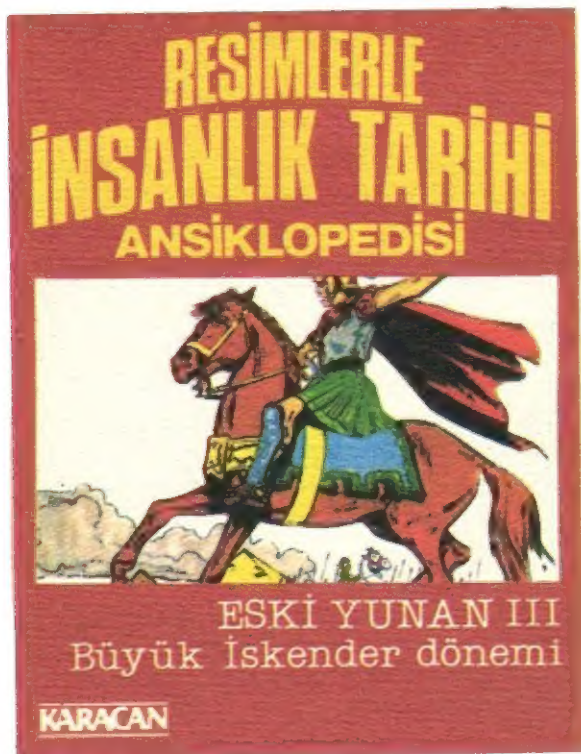
Perslerin desteğinde donatılan Isparta donanması usta bir asker olan Lisandros'un komutasında Atinalıları Argospotamoi Deniz Savaşı'nda yenilgiye uğrattı. Böylelikle Atina, denizlerdeki egemenliğini yitirmiş oluyordu.

M. Ö. 404

Denizden ve karadan kuşatılan Atina teslim oldu. Artık bölgenin tek hâkimi Isparta'ydı.

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

GELECEK SAYI:
BÜYÜK İSKENDER DÖNEMİ

BAYİNİZDEN
SİMDİDEN AYIRTINIZ